

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 191 (XXXV) — Nr. 275

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 3 aprilie 2023

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
827.	— Ordin al ministrului mediului, apelor și pădurilor pentru aprobarea Ghidului de finanțare a Programului privind protecția speciilor de faună sălbatică, prin instalarea de echipamente și/sau dispozitive de tipul gardurilor electrice ori a altor mijloace asemănătoare permise de lege, în vederea diminuării conflictelor și reducerii pagubelor cauzate de animale sălbatice 2–18
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 10 din 13 februarie 2023 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală)	19–27
ACTE ALE AUTORITĂȚII DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ	
12.	— Normă privind modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 41/2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate ale entităților care desfășoară activitate de asigurare și/sau reasigurare.... 28–31
14.	— Normă pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 22/2020 privind modificarea temporară a limitei maxime aplicabile investițiilor fondurilor de pensii private în titluri de stat..... 31

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

ORDIN

pentru aprobarea Ghidului de finanțare a Programului privind protecția speciilor de faună sălbatică, prin instalarea de echipamente și/sau dispozitive de tipul gardurilor electrice ori a altor mijloace asemănătoare permise de lege, în vederea diminuării conflictelor și reducerii pagubelor cauzate de animale sălbatice

Luând în considerare Referatul Administrației Fondului pentru Mediu nr. 22/ALA din 16.03.2023 pentru aprobarea Ghidului de finanțare a Programului privind protecția speciilor de faună sălbatică, prin instalarea de echipamente și/sau dispozitive de tipul gardurilor electrice ori a altor mijloace asemănătoare permise de lege, în vederea diminuării conflictelor și reducerii pagubelor cauzate de animale sălbatice,

în temeiul prevederilor art. 13 alin. (1) lit. ff) și alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2006, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 57 alin. (1), (4) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 13 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 43/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul mediului, apelor și pădurilor emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Ghidul de finanțare a Programului privind protecția speciilor de faună sălbatică, prin instalarea de echipamente și/sau dispozitive de tipul gardurilor electrice ori a altor mijloace asemănătoare permise de lege, în vederea diminuării

conflictelor și reducerii pagubelor cauzate de animale sălbatice, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul mediului, apelor și pădurilor,
Tánczos Barna

București, 23 martie 2023.
Nr. 827.

ANEXĂ

GHID DE FINANȚARE

a Programului privind protecția speciilor de faună sălbatică, prin instalarea de echipamente și/sau dispozitive de tipul gardurilor electrice ori a altor mijloace asemănătoare permise de lege, în vederea diminuării conflictelor și reducerii pagubelor cauzate de animale sălbatice

CAPITOLUL I Dispoziții generale

ARTICOLUL 1 Rolul ghidului de finanțare

Ghidul de finanțare, denumit în continuare *ghid*, constituie un suport informativ, având rolul de a furniza solicitantului de finanțare din Fondul pentru mediu informații privind derularea Programului privind protecția speciilor de faună sălbatică, prin instalarea de echipamente și/sau dispozitive de tipul gardurilor electrice ori a altor mijloace asemănătoare permise de lege, în vederea diminuării conflictelor om-animal și reducerii pagubelor cauzate de animale sălbatice, denumit în continuare *program*.

ARTICOLUL 2

Obiectul, scopul și indicatorul de performanță

(1) Obiectul programului îl reprezintă acordarea finanțării nerambursabile din Fondul pentru mediu pentru:

1. achiziția, instalarea de echipamente și/sau montajul de dispozitive de tipul gardurilor electrice (generator de impulsuri, fir gard electric, izolator inel gard electric, conectori fir gard electric, tijă împământare etc.), panou solar, regulator tensiune,

cablu împământare ori a altor mijloace asemănătoare permise de lege (instalații cu fascicule luminoase, sunete/ultrasunete etc. și care nu contravin prevederilor art. 3, 10 și 12 din Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică), destinate reducerii conflictelor om-animal și implementării măsurilor de intervenție în zone populate cu animale din specii de faună sălbatică ori amplasate pe traseele acestora, respectiv pe raza exploatațiilor agricole/pomicole/stupine/arii naturale protejate;

2. efectuarea de lucrări specifice în vederea montării de echipamente și/sau dispozitive de tipul gardurilor electrice la limita culturilor sau așezărilor aflate în zone populate cu animale din specii de faună sălbatică ori amplasate pe traseele acestora, respectiv pe raza exploatațiilor agricole/pomicole/stupine/arii naturale protejate.

(2) Scopul programului îl reprezintă protecția speciilor de faună sălbatică, prin instalarea de echipamente și/sau montajul de dispozitive de tipul gardurilor electrice ori a altor mijloace asemănătoare permise de lege ori prin efectuarea de lucrări specifice în vederea montării de echipamente și/sau dispozitive de tipul gardurilor electrice sau al altor dispozitive destinate reducerii conflictelor om—animal, implementării măsurilor de

intervenție, precum și în vederea alungării sau împiedicării pătrunderii animalelor sălbatice în interiorul culturilor sau așezărilor.

(3) Indicatorii de performanță ai programului sunt reprezentați de numărul de dispozitive instalate și lungimea de împrejmuire a zonelor în care se implementează măsurile prevăzute la alin. (1).

ARTICOLUL 3

Caracterul programului și aria geografică de aplicare

Programul are caracter multianual și se aplică la nivel național.

ARTICOLUL 4

Sursa de finanțare pentru derularea programului

Finanțarea programului se realizează din veniturile Fondului pentru mediu, în limita creditelor de angajament, prevăzute cu această destinație prin bugetul anual al Fondului pentru mediu, aprobat conform legii.

ARTICOLUL 5

Definiții și acronime

(1) În sensul prezentului ghid, termenii și expresiile de mai jos se definesc astfel:

a) *beneficiar* — solicitantul căruia i-a fost aprobată cererea de finanțare și a încheiat contractul de finanțare cu AFM;

b) *cererea de avans* — formular prevăzut în anexa nr. 3 la contractul de finanțare, prin care beneficiarii solicită acordarea avansului din valoarea totală prevăzută în contractul de finanțare;

c) *cerere de decontare* — solicitarea beneficiarului adresată AFM, în baza căreia se face plata sumelor acordate cu titlu de finanțare, al cărei formular este prevăzut în anexa nr. 2 la contractul de finanțare;

d) *cerere de finanțare* — cererea completată și depusă de către solicitant, în cadrul unei sesiuni de depunere, în vederea obținerii finanțării din Fondul pentru mediu, conform formularului prevăzut în anexa nr. 1 la prezentul ghid;

e) *cheltuieli eligibile* — cheltuieli efectuate de către beneficiar, prevăzute în ghidul de finanțare, care pot fi decontate din Fondul pentru mediu, cu condiția îndeplinirii în mod cumulativ a criteriilor de eligibilitate;

f) *cheltuieli neeligibile* — cheltuieli efectuate de către beneficiar cu achiziția de servicii, produse sau lucrări necesare implementării proiectului și care nu sunt suportate din bugetul programului;

g) *contract de finanțare* — contractul încheiat între AFM și beneficiarul finanțării din Fondul pentru mediu, conform anexei nr. 2 la prezentul ghid;

h) *criterii de eligibilitate* — condiții care trebuie îndeplinite cumulativ pentru obținerea finanțării; acestea vizează cheltuielile proiectului, solicitantul și proiectul propus;

i) *dosar de decontare* — cererea de decontare însoțită de documentele justificative prevăzute în ghid, care se depun de către beneficiar în vederea decontării de către AFM a cheltuielilor eligibile;

j) *dosar de finanțare* — documentația prevăzută în ghid, care se depune de către solicitant, în vederea luării deciziei de aprobare/respingere a dosarului de finanțare;

k) *solicitant* — persoana fizică și/sau persoana juridică prevăzută la art. 8 care depune cerere de finanțare în cadrul programului;

l) *sesiune de depunere a cererilor de finanțare* — perioadă de timp determinată, etapă a sesiunii de finanțare, stabilită prin dispoziție a președintelui AFM, în interiorul căreia solicitanții pot depune dosar de finanțare;

m) *sesiune de finanțare* — perioadă de timp care cuprinde activitățile prevăzute la art. 11 alin. (1), care poate include una sau mai multe sesiuni de depunere a cererilor de finanțare.

(2) În cuprinsul prezentului ghid sunt utilizate următoarele reguli de interpretare:

a) termenul de „zi” sau „zile” reprezintă zi calendaristică ori zilele calendaristice, dacă nu se specifică altfel;

b) termenul se calculează fără a se lua în calcul prima și ultima zi, iar când ultima zi cade într-o zi nelucrătoare, termenul se prelungește până în prima zi lucrătoare care urmează; documentele și actele solicitate prin ghid pot fi utilizate și în data eliberării lor;

c) cu excepția unor prevederi contrare, cuvintele la forma de singular includ și forma de plural și viceversa, acolo unde acest lucru este permis de context.

(3) În cuprinsul prezentului ghid sunt utilizate următoarele acronime:

a) *AFM* — Administrația Fondului pentru Mediu;

b) *TVA* — taxa pe valoarea adăugată.

CAPITOLUL II

Eligibilitatea cheltuielilor, a solicitantului și a proiectului

ARTICOLUL 6

Cuquantumul finanțării

(1) În cadrul programului se acordă o finanțare nerambursabilă, reprezentând 100% din valoarea totală a cheltuielilor eligibile, după cum urmează:

a) în cazul persoanelor juridice:

1. maximum 5.000.000 lei pentru autoritățile administrației publice centrale sau instituția publică din subordinea autorității administrației publice centrale și titularii dreptului de administrare a imobilului proprietate publică, având regim de arie naturală protejată;

2. maximum 1.000.000 lei pentru unitățile administrativ-teritoriale;

3. maximum 500.000 lei pentru celelalte tipuri de persoane juridice;

b) maximum 15.000 lei pentru persoanele fizice.

(2) Valoarea aprobată spre finanțare nu poate fi suplimentată față de cea aprobată inițial, beneficiarul având obligația să asigure din surse proprii finalizarea investiției.

ARTICOLUL 7

Cheltuieli eligibile în cadrul programului

(1) Sunt considerate cheltuieli eligibile următoarele:

a) pentru persoanele juridice:

1. cheltuielile pentru investiția de bază evidențiate în devizul estimativ, dintre cele prevăzute la art. 2 alin. (1) din prezentul ghid, respectiv subcap. 1.2, 1.3 și cap. 4 din conținutul-cadru al devizului general prevăzut în anexa nr. 7 la Hotărârea Guvernului nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare;

2. cheltuieli cu manopera/lucrări de construcții aferente investiției de bază;

3. cheltuieli pentru informare și publicitate, conform art. 28;

4. cheltuieli diverse și neprevăzute, în limita a 10% din valoarea cheltuielilor eligibile aferente subcap. 1.2, 1.3, 3.8 și cap. 4 din conținutul-cadru al devizului general, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 907/2016, cu modificările și completările ulterioare;

5. cheltuielile privind lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier (subcap. 5.1.1 din conținutul-cadru al

devizului general, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 907/2016, cu modificările și completările ulterioare);

6. cheltuielile pentru proiectare, asistență tehnică și studii, respectiv subcap. 3.1, 3.5 și 3.8 din conținutul-cadru al devizului general prevăzut în anexa nr. 7 la Hotărârea Guvernului nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, sunt eligibile cumulativ, în limita a 6% din valoarea cheltuielilor eligibile aferente investiției de bază;

7. consultanță în procent de maximum 4% din valoarea cheltuielilor eligibile aferente investiției de bază — subcap. 3.7 din devizul general prevăzut în anexa nr. 7 la Hotărârea Guvernului nr. 907/2016, cu modificările și completările ulterioare;

b) pentru persoanele fizice:

1. cheltuielile pentru investiția de bază evidențiate în cererea de finanțare;

2. cheltuieli cu manopera/lucrări de construcții aferente investiției de bază;

3. cheltuieli pentru informare și publicitate, conform art. 28.

(2) TVA aferentă cheltuielilor eligibile ale proiectului este eligibilă în condițiile în care aceasta a fost solicitată și nu este recuperabilă, rambursabilă sau compensată prin orice alte mijloace, potrivit prevederilor legale.

(3) Cheltuielile efectuate pentru achiziția de echipamente/dispozitive/materiale se încadrează la cheltuieli eligibile cu îndeplinirea condiției ca produsele achiziționate să fie noi.

(4) Finanțarea cheltuielilor eligibile contractate de către AFM se face după aprobarea cererii de finanțare și se realizează după semnarea contractului de finanțare, cu excepția cheltuielilor prevăzute la alin. (1) pct. 6 și 7, care pot fi efectuate anterior încheierii contractului de finanțare.

ARTICOLUL 8

Categorii de solicitanți eligibili

Sub rezerva îndeplinirii cumulative a criteriilor de eligibilitate prevăzute la art. 9, sunt solicitanți eligibili:

- a) persoanele fizice;
- b) persoanele juridice.

ARTICOLUL 9

Criterii de eligibilitate a solicitantului

Este considerat eligibil solicitantul care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

- a) este persoană fizică cu domiciliul în România;
- b) este persoană juridică română cu sediul în România;
- c) este proprietar/administrator al imobilului-teren pe care se implementează proiectul, după caz;
- d) nu se află în procedură de dizolvare/lichidare/radiere/faliment, criză financiară, executare silită ori alte situații similare — pentru persoanele juridice;
- e) nu este înregistrat cu fapte sancționate de legislația fiscală, potrivit certificatului de cazier fiscal;
- f) nu este înregistrat cu obligații de plată a taxelor, impozitelor, amenzilor și contribuțiilor către bugetul de stat și bugetele locale, conform prevederilor legale în vigoare;
- g) nu este înregistrat cu obligații de plată către bugetul Fondului pentru mediu, pentru persoanele juridice;
- h) nu este condamnat pentru infracțiuni împotriva mediului, prin hotărâre judecătorească definitivă;
- i) nu a beneficiat de finanțare nerambursabilă din altă sursă pentru același proiect.

ARTICOLUL 10

Criterii de eligibilitate a proiectului

(1) Este eligibil proiectul care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

- a) imobilul-teren pe care se implementează proiectul este în proprietatea/administrarea solicitantului;
- b) este implementat pe teritoriul României;
- c) imobilul-teren pe care se implementează proiectul se află în zone populate cu animale din specii de faună sălbatică ori este amplasat pe traseele acestora, astfel încât pot apărea conflicte om—animal ori pot produce pagube în proprietăți, inclusiv la animale domestice;
- d) proiectul nu a mai beneficiat de finanțare publică pentru același tip de activități realizate asupra aceluiași imobil și nu beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare;
- e) finanțarea proiectului propus nu intră sub incidența regulilor de ajutor de stat, în sensul art. 107 alin. (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și prevederilor legale aplicabile la imobilul ce face obiectul proiectului de investiții prin prezentul ghid de finanțare, având în vedere că sunt îndeplinite cumulativ următoarele criterii:

1. nu este acordată de stat sau prin intermediul resurselor de stat;
2. nu favorizează una sau mai multe întreprinderi;
3. nu denaturează sau are potențialul de a denatura concurența;
4. nu afectează schimburile comerciale dintre țările Uniunii Europene;
5. măsurile ce vor fi finanțate sunt circumscrise îndeplinirii unor prerogative ale statului/autorităților publice.

(2) Pentru un imobil-teren se poate acorda finanțare o singură dată în cadrul programului.

CAPITOLUL III

Derularea programului

SECȚIUNEA 1

Etape și reguli generale

ARTICOLUL 11

Etapele programului

(1) Etapele programului sunt următoarele:

- a) publicarea pe pagina de internet a AFM a informațiilor necesare demarării programului și de deschidere a sesiunii de finanțare;
- b) depunerea dosarelor de finanțare;
- c) analiza dosarelor de finanțare;
- d) comunicarea rezultatelor analizei dosarelor de finanțare;
- e) depunerea și soluționarea contestațiilor;
- f) evaluarea dosarelor de finanțare în urma soluționării contestațiilor;
- g) încheierea contractelor de finanțare;
- h) implementarea proiectelor;
- i) monitorizarea proiectelor.

(2) Activitățile aferente etapei prevăzute la alin. (1) lit. c) și h) se pot realiza prin externalizarea serviciilor sau prin cooptarea de personal din alte instituții publice sau autorități publice centrale, cu aprobarea conducătorilor acestora.

ARTICOLUL 12

Reguli generale privind derularea programului

(1) Pentru derularea programului, prin dispoziția președintelui AFM, se aprobă:

- a) sesiunile de desfășurare a programului și sumele alocate finanțării;

b) proceduri de lucru, instrucțiuni, modele orientative și/sau alte documente utile pentru derularea programului;

c) alte documente interne ale AFM, inclusiv cele necesare pentru îndeplinirea de sarcini și realizarea anumitor activități;

d) componența comisiilor care asigură derularea programului sau persoanele desemnate pentru gestionarea documentelor și activităților realizate în aplicarea prevederilor art. 11 alin. (2).

(2) Dispoziția președintelui AFM prevăzută la alin. (1) lit. a) se publică pe pagina de internet a AFM cu minimum 5 zile înainte de data programată pentru deschiderea sesiunii de depunere a cererilor de finanțare.

(3) După caz și în funcție de specificul/conținutul acesteia, dispoziția prevăzută la alin. (1) lit. b) și c) se publică pe pagina de internet a AFM.

(4) Pe parcursul derulării programului se pot organiza mai multe sesiuni de depunere a cererilor de finanțare.

(5) Instrucțiuni cuprinzând modul de depunere a cererii de finanțare, a dosarului de finanțare, precum și alte informații relevante se elaborează și se aprobă la nivelul AFM și se aduc la cunoștința persoanelor interesate prin publicarea pe pagina de internet a instituției.

SECȚIUNEA a 2-a

Depunerea dosarului de finanțare

ARTICOLUL 13

Conținutul dosarului de finanțare

(1) Dosarul de finanțare se depune prin intermediul platformei informatice puse la dispoziție de AFM și conține următoarele documente:

a) cererea de finanțare, al cărei formular este prevăzut în anexa nr. 1, completată integral prin tehnoredactare și semnată olograf sau cu semnătură electronică calificată bazată pe un certificat calificat emis de un prestator de servicii de încredere conform Regulamentului (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă și de abrogare a Directivei 1999/93/CE de către reprezentantul legal sau de către împuternicitul acestuia;

b) actul de identitate al solicitantului/al reprezentantului legal al solicitantului/persoanei împuternicite, după caz, valabil la data depunerii cererii de finanțare;

c) împuternicirea notarială/actul administrativ, în situația în care cererea de finanțare este semnată de un împuternicit;

d) certificatul de cazier fiscal emis pe numele solicitantului de către organul teritorial de specialitate al Ministerului Finanțelor, nu mai vechi de 30 de zile la data depunerii dosarului de finanțare;

e) certificatul de atestare fiscală privind obligațiile de plată către bugetul de stat, emis pe numele solicitantului, de către organul teritorial de specialitate al Ministerului Finanțelor, nu mai vechi de 30 de zile la data depunerii dosarului de finanțare;

f) certificatul de atestare fiscală privind impozitele și taxele locale și alte venituri ale bugetului local, emis pe numele solicitantului de către autoritatea publică locală în a cărei rază teritorială își are sediul/domiciliul solicitantul, nu mai vechi de 30 de zile la data depunerii dosarului de finanțare;

g) document care să ateste dreptul de proprietate/administrare asupra terenului-imobil pentru care se solicită finanțare;

h) document emis de agenția județeană pentru protecția mediului/primărie care să ateste faptul că imobilul-teren pe care se implementează proiectul se află în zonele populate cu animale din specii de faună sălbatică ori este amplasat pe traseele acestora;

i) documentul doveditor al deschiderii contului bancar, doar pentru persoanele fizice;

j) nota conceptuală, doar pentru persoanele juridice, asumată prin semnătură de solicitant, cuprinzând:

1. oferta de achiziție a instalațiilor/dispozitivelor/gardurilor/împrejmuirilor/altor măsuri dintre cele prevăzute la art. 2 alin. (1);

2. planul de amplasare a instalațiilor/dispozitivelor/gardurilor/împrejmuirilor/altor măsuri dintre cele prevăzute la art. 2 alin. (1), extras din Google maps;

k) deviz estimativ, doar pentru persoanele juridice, care să evidențieze categoriile de cheltuieli eligibile;

l) certificatul de atestare privind obligațiile la Fondul pentru mediu, doar pentru persoanele juridice, eliberat de către AFM, nu mai vechi de 30 de zile la data depunerii dosarului de finanțare;

m) documentul doveditor al deschiderii la Trezoreria Statului a contului de venituri încasate de la Fondul pentru mediu, care va avea codul/indicatorul bugetar 21.43.02.20 — „alte subvenții primite de la administrația centrală pentru finanțarea unor activități”, doar pentru persoanele juridice;

n) hotărârea autorităților deliberative a solicitantului sau orice act administrativ privind participarea la program, după caz, doar pentru persoanele juridice, care va conține:

1. acordul de participare în cadrul programului;

2. acordul privind asigurarea și susținerea, din surse proprii, a cheltuielilor neeligibile.

(2) În cadrul aceleiași sesiuni de depunere, un solicitant poate depune mai multe dosare de finanțare pentru imobile-terenuri diferite, până la atingerea valorii prevăzute la art. 6 alin. (1).

(3) Depunerea dosarelor de finanțare se realizează în limita a 150% din bugetul alocat programului.

SECȚIUNEA a 3-a

Procesul de analiză a dosarelor de finanțare

ARTICOLUL 14

Analiza și aprobarea dosarelor de finanțare

În cadrul procesului de analiză, AFM procedează la:

a) analiza și verificarea conformității documentelor;

b) stabilirea eligibilității solicitantului, a proiectului propus, a cheltuielilor eligibile și a sumei propuse a fi aprobată;

c) înaintarea către Comitetul director al AFM a centralizatorului cuprinzând proiectele propuse spre aprobare, precum și a centralizatorului cuprinzând proiectele propuse spre respingere.

ARTICOLUL 15

Reguli privind analiza documentelor depuse de către solicitant, în vederea aprobării finanțării

(1) AFM analizează dosarele de finanțare în ordinea depunerii și stabilește eligibilitatea solicitantului, eligibilitatea proiectului, cheltuielile eligibile și suma propusă spre aprobare.

(2) Comisia de evaluare poate proceda, o singură dată pentru același motiv, la:

a) solicitarea de informații sau documente suplimentare față de cele prevăzute la art. 13;

b) solicitarea remedierii/clarificării neconcordanțelor/erorilor constatate în cuprinsul documentației depuse;

c) completarea documentelor, dintre cele depuse potrivit art. 13, în cazul în care se constată că nu au fost depuse integral; prin excepție, în situația în care nu au fost depuse, documentele prevăzute la art. 13 alin. (1) lit. b), c), i) și m) pot fi prezentate integral, la solicitarea comisiei.

(3) Documentele/Informațiile prezentate potrivit alin. (2) vor atesta eligibilitatea solicitantului, proiectului și cheltuielilor la data depunerii dosarului de finanțare. Prin excepție, pentru

documentele prevăzute la art. 13 alin. (1) lit. g)—k), m) și n) pot fi transmise remedieri/clarificări care vor atesta eligibilitatea solicitantului, proiectului și cheltuielilor și la o dată ulterioară depunerii dosarului.

(4) În situația aplicării prevederilor alin. (2), AFM comunică solicitantului observațiile/constatările sale, prin publicarea pe pagina proprie de internet, precum și prin transmiterea către solicitant a unui e-mail de informare.

(5) Termenul în care pot fi transmise documentele și informațiile, potrivit alin. (2), este de maximum 10 zile de la data publicării pe pagina de internet a AFM.

(6) Atrag respingerea dosarului de finanțare:

a) neîndeplinirea criteriilor de eligibilitate prevăzute la art. 9 și 10;

b) lipsa unui document obligatoriu prevăzut la art. 13, nedepunerea acestuia în termenul stabilit sau expirarea perioadei de valabilitate a acestuia;

c) neprezentarea clarificărilor/completărilor solicitate în termenul indicat de AFM, potrivit alin. (2), ori prezentarea de documentații/clarificări incomplete.

(7) În situația în care din analiza cererii de finanțare rezultă cel puțin un motiv de respingere, cererea de finanțare va fi respinsă.

ARTICOLUL 16

Finalizarea procesului de analiză și aprobarea dosarelor de finanțare

(1) În urma procesului de analiză, Comisia de analiză elaborează următoarele documente:

a) lista proiectelor selectate pentru a fi finanțate;

b) lista proiectelor respinse.

(2) Comitetul director avizează lista proiectelor selectate pentru finanțare și le propune spre aprobare Comitetului de avizare, în limita bugetului alocat.

(3) Comitetul director al AFM aprobă lista proiectelor respinse.

(4) Comitetul de avizare al AFM adoptă hotărârea privind aprobarea finanțării proiectelor.

ARTICOLUL 17

Comunicarea rezultatelor

(1) Listele solicitanților acceptați/respinși se publică pe pagina de internet a AFM.

(2) Rezultatele procesului de analiză se comunică solicitanților prin e-mail.

ARTICOLUL 18

Contestații

(1) Solicitanții pot formula contestație împotriva deciziilor Comitetului director și hotărârilor Comitetului de avizare în termen de 30 de zile de la data comunicării realizate în condițiile art. 17 alin. (1).

(2) Contestația se poate transmite la AFM, inclusiv în format electronic, în termenul prevăzut la alin. (1).

(3) Contestația va fi semnată olograf sau cu semnătură digitală calificată, bazată pe un certificat calificat emis de un prestator de servicii de încredere conform Regulamentului (UE) nr. 910/2014, a reprezentantului legal ori a împuternicitului solicitantului de finanțare și va cuprinde următoarele elemente, sub sancțiunea respingerii ca inadmisibilă:

a) atributele de identificare a contestatarului;

b) numele și prenumele reprezentantului legal ori ale împuternicitului solicitantului de finanțare, precum și împuternicirea administrativă sau avocațială, după caz;

c) numărul/codul unic de înregistrare al cererii de finanțare, după caz;

d) obiectul contestației;

e) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază.

(4) AFM soluționează contestațiile în termen de 30 de zile de la data înregistrării acestora, prin intermediul comisiilor de soluționare a contestațiilor.

(5) Listele cuprinzând contestațiile admise sau respinse se vor publica pe pagina de internet a AFM, iar deciziile de soluționare vor fi comunicate contestatarilor, în condițiile legii.

(6) Decizia de soluționare a contestației poate fi atacată la instanța de contencios administrativ competentă, potrivit prevederilor Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

ARTICOLUL 19

Perfectarea contractului de finanțare și acordarea finanțării

(1) AFM transmite solicitanților admiși contractul de finanțare în vederea semnării, prin intermediul platformei informatice puse la dispoziție la adresa www.afm.ro.

(2) În termen de 15 zile de la primirea contractului de finanțare, solicitanții îl vor semna și îl vor transmite către AFM prin poștă electronică.

(3) Netransmiterea contractului semnat în termenul prevăzut la alin. (2) se consideră renunțare la finanțare.

(4) Modelul contractului de finanțare este prevăzut în anexa nr. 2.

(5) Contractul se întocmește în două exemplare, câte unul pentru fiecare parte.

(6) Contractul intră în vigoare la data semnării acestuia de către ambele părți și își încetează valabilitatea la data finalizării perioadei de monitorizare a proiectului.

(7) Sumele finanțate în cadrul programului nu pot face obiectul executării silite prin poprire, potrivit Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(8) Până la momentul perfectării contractului, AFM are dreptul să modifice și/sau să completeze modelul de contract, ulterior orice modificare și/sau completare realizându-se cu acordul ambelor părți, exprimat prin act adițional.

(9) În cazul nerespectării clauzelor contractuale și a obligațiilor asumate de beneficiar în cadrul programului, AFM poate recupera finanțarea, iar contractul încetează/poate fi reziliat, cu îndeplinirea formalităților specifice de notificare.

(10) În cazul recuperării finanțării, la valoarea de recuperat se adaugă accesorii, calculate de la data plăților efectuate cu titlu de finanțare până la data recuperării sau a rambursării integrale, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2006, cu modificările și completările ulterioare.

(11) În cazul în care încetarea contractului intervine înainte de plata efectuată de AFM, beneficiarul nu este obligat la restituirea vreunei sume.

SECȚIUNEA a 4-a

Implementarea proiectului

ARTICOLUL 20

Implementarea proiectului

(1) Implementarea proiectului se realizează în termen de cel mult 24 de luni de la semnarea contractului de finanțare.

(2) La solicitarea justificată a oricăreia dintre părțile contractului de finanțare, durata de implementare a proiectului poate fi prelungită pe o perioadă determinată, cu acordul părților, prin act adițional, dar nu mai mult de 36 de luni.

(3) În durata de implementare a proiectului se pot depune o singură cerere de acordare avans și două cereri de decontare.

ARTICOLUL 21

Acordarea și stingerea avansului

(1) AFM poate acorda persoanelor juridice plăți reprezentând avans, dar nu mai mult de 30% din valoarea contractului de finanțare.

(2) În vederea acordării avansului, beneficiarul persoană juridică fără scop patrimonial va depune o cerere de acordare avans, conform formularului prevăzut la anexa nr. 3 la contractul de finanțare, însoțită de contracte ferme încheiate în condițiile legii pentru lucrări, servicii și bunuri, însoțite de calendarele de realizare ale acestora, precum și ofertele financiare ce au stat la baza încheierii contractelor.

(3) În vederea acordării avansului, beneficiarul prevăzut la art. 6 alin. (1) lit. a) pct. 3 va depune o cerere de acordare avans, conform formularului prevăzut în anexa nr. 3 la contractul de finanțare, însoțită de un instrument de garantare, de contracte ferme încheiate în condițiile legii pentru lucrări, servicii și bunuri, însoțite de calendarele de realizare, precum și ofertele financiare ce au stat la baza încheierii contractelor.

(4) Instrumentul de garantare se va constitui în favoarea AFM, pentru avansul solicitat (avans și penalități/dobânzi), conform alin. (2). Instrumentul de garantare își încetează valabilitatea în termen de 30 de zile calculate de la data aprobării de către AFM a Notei de stingere a avansului.

(5) Garanția din instrumentul de garantare trebuie să fie irevocabilă și să prevadă că plata garanției se va executa necondiționat, respectiv la prima cerere a beneficiarului, pe baza declarației acestuia cu privire la culpa persoanei garantate.

(6) Sumele reprezentând plăți în avans, nejustificate prin lucrările executate, serviciile prestate și bunurile livrate, până la sfârșitul anului, se vor restitui AFM.

(7) Restituirea sumelor se face cu perceperea dobânzilor și penalităților de întârziere existente pentru creanțele bugetare. În cazul în care recuperarea avansului acordat este programată să se efectueze în anul bugetar următor, beneficiarul va prezenta, până la finele anului bugetar curent în care a fost acordat avansul, un deviz justificativ al cheltuielilor efectuate, prin care confirmă utilizarea conform destinațiilor legale a avansului acordat.

(8) Prevederile alin. (1) nu se aplică beneficiarilor care nu au justificat/returnat avansuri primite în cadrul proiectului și/sau în cadrul altor proiecte/programe și din alte surse de finanțare. În acest sens, beneficiarul va depune o declarație pe propria răspundere care va evidenția dacă se află sub incidența art. 10 din Hotărârea Guvernului nr. 264/2003 privind stabilirea acțiunilor și categoriilor de cheltuieli, criteriilor, procedurilor și limitelor pentru efectuarea de plăți în avans din fonduri publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(9) AFM nu va acorda beneficiarului o nouă tranșă din finanțarea aprobată decât după stingerea integrală a avansului acordat.

(10) Documentele justificative cu privire la stingerea avansului vor fi prezentate la AFM împreună cu o notă de stingere a avansului, întocmită conform anexei nr. 4 la contractul de finanțare.

(11) Odată cu nota de stingere a avansului, beneficiarul va atașa următoarele documente justificative, în copii certificate „conform cu originalul”:

a) actul de identitate al reprezentantului legal al beneficiarului, în copie, în cazul în care acesta a fost schimbat de la data depunerii cererii de finanțare;

b) extras de cont bancar, în cazul în care contul este altul față de cel evidențiat în contractul de finanțare;

c) facturi, în copii certificate „conform cu originalul”, certificate din punctul de vedere al realității, regularității și legalității pentru efectuarea cheltuielilor și avizate cu „Bun de plată”, conform prevederilor legale referitoare la angajarea, lichidarea,

ordonanțarea și plata cheltuielilor publice; pe aceste documente justificative se înscrie numărul și data contractului de achiziție în baza căruia sunt emise;

d) situații de lucrări, liste ale echipamentelor și bunurilor achiziționate, proces-verbal privind stadiul fizic al lucrărilor solicitate la plată, din care să reiasă inclusiv faptul că echipamentele/dispozitivele/materialele achiziționate sunt noi și respectă standardele de calitate în vigoare — în copii certificate „conform cu originalul”;

e) proces-verbal de recepție și punere în funcțiune, în copie certificată „conform cu originalul”/proces-verbal de recepție lucrări, după caz;

f) proces-verbal de recepție la terminarea lucrărilor, dacă lucrările de investiție sunt finalizate la momentul stingerii avansului.

(12) AFM poate solicita completarea documentației prevăzute la alin. (1) cu documente sau informații suplimentare, necesare pentru derularea procesului de stingere a avansului.

SECȚIUNEA a 5-a

Mecanismul de decontare

ARTICOLUL 22

Documente necesare decontării cheltuielilor eligibile

(1) Dosarul de decontare va cuprinde următoarele documente obligatorii:

a) cererea de decontare, conform anexei nr. 2 la contractul de finanțare, completată integral prin tehnoredactare și semnată de către reprezentantul legal al beneficiarului;

b) actul de identitate al beneficiarului/reprezentantului legal al beneficiarului, în copie, în cazul în care acesta a fost schimbat de la data depunerii cererii de finanțare;

c) extras de cont bancar, în cazul în care contul este altul față de cel evidențiat în contractul de finanțare;

d) contractul de achiziție bunuri și/sau contractul de servicii, în original sau în copie certificată „conform cu originalul”;

e) factura de achiziție și/sau montaj, în original sau copie certificată „conform cu originalul”, care trebuie să conțină numărul contractului de montaj/achiziție + montaj/achiziție în baza căruia se emite, în original sau copie certificată „conform cu originalul”;

f) dovada plății sumelor acordate de AFM la cererea de decontare anterioară, în copie certificată „conform cu originalul”;

g) situații de lucrări, liste ale echipamentelor și bunurilor achiziționate, proces-verbal privind stadiul fizic al lucrărilor solicitate la plată din care să reiasă inclusiv faptul că echipamentele/dispozitivele/materialele achiziționate sunt noi și respectă standardele de calitate în vigoare — în copii certificate „conform cu originalul”;

h) proces-verbal de recepție și punere în funcțiune, în copie certificată „conform cu originalul”;

i) proces-verbal de recepție la terminarea lucrărilor, după caz, în copie certificată „conform cu originalul”.

(2) AFM poate solicita completarea documentației prevăzute la alin. (1) cu documente sau informații suplimentare, necesare pentru derularea procesului de decontare.

ARTICOLUL 23

Condiții generale ale documentelor depuse în vederea stingerii avansului/decontării

(1) Documentele justificative depuse la dosarul de decontare trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

a) să fie completate integral și corect;

b) să fie emise după data semnării contractului de finanțare;

c) să precizeze data și numărul contractului în baza căruia se emit documentele și perioada în care au fost executate lucrările aferente contractului.

(2) AFM finanțează cheltuielile eligibile, fără a depăși suma prevăzută în contractul de finanțare.

(3) În cazul lipsei unor documente obligatorii, AFM va notifica o singură dată beneficiarul pentru remedierea situației. Termenul de răspuns la notificare din partea beneficiarului este de maximum 7 zile de la data primirii notificării.

(4) În cazul în care beneficiarul nu depune documentația solicitată în termenul acordat de AFM, precum și în cazul nerespectării condițiilor impuse cu privire la documentele aferente dosarului de decontare, AFM va aplica prevederile contractului de finanțare.

ARTICOLUL 24

Depunerea dosarului de stingere avans/decontare

Dosarul de solicitare a avansului/stingere a avansului/decontare, conținând toate documentele obligatorii menționate în prezentul ghid, se depune prin intermediul platformei informatice pusă la dispoziție de AFM la adresa www.afm.ro.

ARTICOLUL 25

Achizițiile publice

(1) Întreaga responsabilitate pentru întocmirea documentației de achiziție publică, organizarea și derularea procedurii de achiziție publică și realizarea lucrărilor în conformitate cu prevederile legale în vigoare privind achizițiile publice și ale actelor normative aplicabile în materie de investiții publice revine beneficiarului.

(2) La stabilirea condițiilor contractelor de achiziție, beneficiarul finanțării trebuie să aibă în vedere faptul că AFM va proceda la decontarea/stingerea avansului doar pentru cheltuieli eligibile.

CAPITOLUL IV

Monitorizarea proiectului

ARTICOLUL 26

Monitorizarea

(1) Monitorizarea finanțării acordate în cadrul programului se face de AFM pe o perioadă de 1 an de la data depunerii raportului de finalizare. Acesta va cuprinde, cel puțin, indicatorii de performanță ai programului.

(2) Beneficiarii au următoarele obligații pe perioada de monitorizare:

a) să utilizeze și să conserve bunurile achiziționate prin program cu diligențele unui bun proprietar;

b) să mențină în funcțiune echipamentele electrice/electronice achiziționate prin program în perioada supusă monitorizării;

c) să aducă la cunoștința potențialilor terți dobânditori persoane fizice ai imobilului pe care se implementează proiectul informațiile cu privire la situația acestuia și să depună diligențele în vederea preluării de către aceștia a obligațiilor prevăzute în contractul de finanțare încheiat cu AFM;

d) să nu înstrăineze imobilul pe care este implementat proiectul și să nu îl greveze cu sarcini, altele decât ipoteca imobiliară, către persoane juridice sau entități care desfășoară activități economice, sub sancțiunea recuperării de către AFM a finanțării acordate;

e) să permită reprezentanților AFM accesul la amplasamentul proiectului, pentru inspectarea activităților ce se realizează din finanțarea acordată și examinarea registrelor și a evidențelor contabile legate de proiect.

(3) În situația în care AFM constată nerespectarea condițiilor de acordare a finanțării, notifică beneficiarul în vederea remedierii, după caz, a deficienței respective.

(4) În situația în care, în termen de 15 zile de la primirea notificării, beneficiarul nu remediază deficiența prevăzută la alin. (3), AFM procedează la recuperarea de la acesta a sumelor finanțate, sume care se fac venit la Fondul pentru mediu, potrivit art. 9 alin. (1) lit. l) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 196/2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2006, cu modificările și completările ulterioare.

(5) La finalul perioadei de monitorizare, beneficiarii vor transmite un raport final de monitorizare, ale cărui elemente vor fi comunicate de către AFM.

(6) AFM poate solicita beneficiarului orice alte date, informații și/sau documente relevante în legătură cu finanțarea acordată, pe perioada supusă monitorizării.

CAPITOLUL V

Dispoziții finale

ARTICOLUL 27

Reguli de publicitate privind programul

(1) Toate datele, informațiile, instrucțiunile, comunicatele și alte documente relevante în legătură cu programul se publică pe site-ul AFM, www.afm.ro, și/sau al autorității publice centrale pentru protecția mediului, www.mmediu.ro.

(2) Singurele informații și instrucțiuni valabile sunt cele comunicate în mod oficial de către autoritatea publică centrală pentru protecția mediului și/sau de către AFM.

ARTICOLUL 28

Reguli de informare și publicitate a proiectelor

(1) Beneficiarul finanțării acordate de AFM este obligat să instaleze un panou de informare la locul de implementare a proiectului, într-un loc vizibil publicului, să îl mențină și să îl întrețină în bună stare pe toată durata de implementare și monitorizare a proiectului.

(2) Caracteristicile panoului sunt următoarele:

— dimensiunile panourilor de informare vor fi de minimum 1,5 m x 2 m;

— panourile trebuie confecționate dintr-un material rezistent, astfel încât să se asigure durabilitatea în timp și la condițiile meteo;

— fundalul recomandat pentru panoul de informare este de culoare albă, iar textul scris cu negru, asigurându-se astfel lizibilitatea;

— pentru realizarea unitară a acestora, se va utiliza fontul calibri; mărimea corpului literei variază în funcție de spațiul disponibil, cu condiția asigurării vizibilității informațiilor.

(3) Elementele obligatorii pentru panourile de informare sunt:

— sigla AFM împreună cu textul „Finanțat din Fondul pentru mediu”, care să ocupe cel puțin 25% din suprafața panoului de informare;

— titlul programului;

— pagina de internet a programului — www.afm.ro;

— numele beneficiarului;

— numele proiectului;

— valoarea finanțării nerambursabile a proiectului;

— data începerii și finalizării proiectului.

ARTICOLUL 29

Păstrarea documentelor de către AFM

(1) AFM păstrează documentele gestionate în cadrul programului, în conformitate cu legislația în vigoare și cu normele sale interne.

(2) În condițiile în care AFM consideră necesar, se poate solicita transmiterea documentelor în original, copie legalizată sau copie certificată „conform cu originalul” atât pentru documentele aferente dosarului de finanțare, cât și pentru cele prezentate în cererile de decontare/avans și nota de stingere avans.

ARTICOLUL 30

Responsabilități privind gestionarea datelor cu caracter personal

AFM răspunde, în condițiile legii, pentru gestionarea datelor cu caracter personal aparținând persoanelor participante în cadrul programului, pe care aceasta le prelucrează. Prin transmiterea cererii de finanțare și încheierea contractului de finanțare, solicitantul/beneficiarul proiectului declară că este de acord cu privire la gestionarea și prelucrarea de către AFM a tuturor datelor și informațiilor furnizate, precum și cu privire la transmiterea acestora către terțe instituții sau persoane juridice în vederea verificării îndeplinirii tuturor obligațiilor și clauzelor prevăzute în prezentul ghid sau în scopul elaborării de situații și statistici.

ARTICOLUL 31

Prevederi privind termenele

(1) Termenele stabilite prin ghidul de finanțare se calculează în conformitate cu prevederile art. 2.552 și 2.553 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Dacă din motive legate strict de AFM terții se află în imposibilitatea obiectivă de a-și respecta termenele impuse prin prezentul ghid de finanțare, atunci respectivele termene se vor prelungi cu perioada aferentă întârzierii. Aceste decalări nu exonerează AFM de îndeplinirea obligațiilor asumate față de terți prin alte acte de natură juridică.

ARTICOLUL 32

Raportul ghidului cu alte acte normative

Unde prezentul ghid nu dispune, se aplică prevederile Legii nr. 287/2009, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale altor acte normative de nivel superior.

ARTICOLUL 33

Anexe

Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezentul ghid.

ANEXA Nr. 1
la ghid

CERERE DE FINANȚARE**A. Date generale**

Titlul proiectului

Denumirea solicitantului

Tipul solicitantului:

1. persoană fizică:

Numele prenumele, CNP, tel., e-mail

Adresa de domiciliu

Cont deschis la Banca

Împuternicit: numele prenumele, tel., e-mail

2. persoană juridică, respectiv

○ autorități ale administrației publice centrale sau instituția publică din subordinea autorității administrației publice centrale și titularii dreptului de administrare al imobilului proprietate publică, având regim de arie naturală protejată;

○ unități administrativ-teritoriale;

○ alte tipuri de persoane juridice

Codul de înregistrare fiscală

Cont deschis la Trezoreria Statului

Adresa sediului social

Datele de contact: tel., e-mail

prin:

○ reprezentant legal/împuternicit (numele și prenumele), tel., e-mail

B. Datele de identificare ale imobilului-teren unde se implementează proiectul

Adresa de implementare

Nr. documentului care să ateste dreptul de proprietate/administrare

C. Finanțarea solicitată

Subsemnatul/Subsemnata,, cu datele de identificare sus-menționate, solicit o finanțare nerambursabilă în sumă de lei, care va fi utilizată în concordanță cu prevederile Ghidului de finanțare a Programului privind protecția speciilor de faună sălbatică, prin instalarea de echipamente și/sau dispozitive de tipul gardurilor electrice ori a altor mijloace asemănătoare permise de lege, în vederea diminuării conflictelor și reducerii pagubelor cauzate de animale sălbatice, aprobat prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 827/2023, denumit în continuare *ghid de finanțare*.

Finanțarea solicitată va fi utilizată:

— în scopul protecției următoarelor specii de faună sălbatică:

(Se vor enumera succint.)

— conform art. 2 alin. (1) din ghidul de finanțare, pentru:

1. achiziția, instalarea de echipamente și/sau montajul de dispozitive de tipul gardurilor electrice (generator de impulsuri, fir gard electric, izolator inel gard electric, conectori fir gard electric, tijă împământare etc.), panou solar, regulator tensiune, cablu împământare, destinate reducerii conflictelor om—animal și implementării măsurilor de intervenție în zone populate cu animale din specii de faună sălbatică ori amplasate pe traseele acestora, respectiv pe raza exploatațiilor agricole/pomicole/stupinelor/ariilor naturale protejate:

(Se vor descrie succint.)

2. achiziția, instalarea și/sau montajul de mijloace permise de lege (instalații cu fascicule luminoase, sunete/ultrasunete etc. și care nu contravin prevederilor art. 3, 10 și 12 din Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică), destinate reducerii conflictelor om—animal și implementării măsurilor de intervenție în zone populate cu animale din specii de faună sălbatică ori amplasate pe traseele acestora, respectiv pe raza exploatațiilor agricole/pomicole/stupinelor/ariilor naturale protejate:

(Se vor descrie succint.)

3. efectuarea de lucrări specifice în vederea montării de echipamente și/sau dispozitive de tipul gardurilor electrice la limita culturilor sau așezărilor aflate în zone populate cu animale din specii de faună sălbatică ori amplasate pe traseele acestora, respectiv pe raza exploatațiilor agricole/pomicole/stupinelor/ariilor naturale protejate:

(Se vor descrie succint.)

Cheltuielile eligibile previzionate a fi realizate sunt următoarele:

Nr. crt.	Cheltuielile eligibile din cadrul proiectului*	Valoare fără TVA	Valoare TVA	Valoare cu TVA
	TOTAL			

De asemenea, solicit TVA ca fiind cheltuială eligibilă, având în vedere faptul că nu sunt plătitor de TVA, iar acesta nu este recuperabil, rambursabil sau compensat prin orice mijloace, conform prevederilor legale:

DA NU

D. Declarație pe propria răspundere

Subsemnatul,, având datele de identificare sus-menționate, în calitate de solicitant/reprezentant legal sau împuternicit al solicitantului, declar pe propria răspundere, sub sancțiunile aplicate faptei de fals în declarații, următoarele:

1. finanțarea nerambursabilă solicitată, în situația aprobării și acordării, va fi utilizată în mod exclusiv pentru scopurile declarate în prezenta cerere de finanțare și în celelalte documente cuprinse în dosarul de finanțare;

2. am luat cunoștință de faptul că prezentarea eronată sau falsă a datelor și informațiilor/documentelor false conținute în prezenta cerere de finanțare și în celelalte documente cuprinse în dosarul de finanțare va conduce automat la respingerea acestuia ori la neselectarea proiectului sau, ulterior, la returnarea integrală a sumei primite ca finanțare în cadrul programului;

3. imobilul-teren pe care se implementează proiectul:

— se află pe teritoriul României;

— este în proprietatea/administrarea solicitantului;

— se află în zone populate cu animale din specii de faună sălbatică ori este amplasat pe traseele acestora, astfel încât pot apărea conflicte om—animal ori pot produce pagube în proprietăți, inclusiv la animale domestice;

4. toate costurile estimative necesare realizării proiectului au fost corect reflectate în documentația transmisă;

5. solicitantul nu a fost condamnat pentru infracțiuni împotriva mediului prin hotărâre judecătorească definitivă;

6. solicitantul nu este în procedură de dizolvare/lichidare/radiere/insolvență/faliment, criză financiară, executare silită ori alte situații similare;

7. sunt de acord cu privire la prelucrarea de către Administrația Fondului pentru Mediu (AFM) a tuturor datelor și informațiilor furnizate, precum și cu privire la transmiterea acestora, de către AFM, către terțe instituții sau persoane juridice în vederea verificării îndeplinirii tuturor obligațiilor și clauzelor prevăzute în ghidul de finanțare sau în scopul elaborării de situații și statistici;

8. mă angajez că voi asigura cheltuielile neeligibile pentru realizarea proiectului;

9. îndeplinesc criteriile de eligibilitate prevăzute în ghidul de finanțare;

10. proiectul propus va respecta toate criteriile de eligibilitate prevăzute în ghidul de finanțare;

11. am depus o singură cerere de finanțare în cadrul programului pentru imobilul inclus în prezenta cerere;

12. proiectul propus prin prezenta cerere de finanțare nu a mai beneficiat de finanțare publică, pentru același tip de activități realizate asupra aceluiași imobil și nu beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare;

13. am luat cunoștință de faptul că finanțarea proiectului propus nu intră sub incidența regulilor de ajutor de stat, în sensul art. 107 alin. (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și prevederilor legale aplicabile la imobilul ce face obiectul proiectului de investiții prin ghidul de finanțare, având în vedere că sunt îndeplinite cumulativ următoarele criterii:

— nu este acordată de stat sau prin intermediul resurselor de stat;

— nu favorizează una sau mai multe întreprinderi;

— nu denaturează sau nu are potențialul de a denatura concurența;

— nu afectează schimburile comerciale dintre țările UE;

— măsurile ce vor fi finanțate sunt circumscrise îndeplinirii unor prerogative ale statului/autorităților publice.

Subsemnatul,, înțelegând că orice omisiune sau incorectitudine în prezentarea informațiilor în scopul de a obține avantaje patrimoniale sau de orice altă natură este pedepsită conform legii, declar că nu am furnizat documente false sau informații false în documentele prezentate și îmi asum responsabilitatea datelor conținute în prezenta cerere de finanțare și în toate celelalte documente cuprinse în dosarul de finanțare transmis la AFM, inclusiv documentele financiare, garantând, de asemenea, că datele furnizate sunt actuale, reale, corecte și complete.

Prin semnarea prezentei cereri de finanțare confirm că am înțeles și mi-am însușit în integritate conținutul acesteia.

* Denumirea cheltuielilor eligibile va fi preluată conform art. 7 din ghidul de finanțare.

E. Declarație privind prelucrarea datelor cu caracter personal

Administrația Fondului pentru Mediu, cu sediul în Splaiul Independenței nr. 294, corp A, sectorul 6, București, telefon 021.317.02.87, colectează și prelucrează date cu caracter personal în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 679/2016 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor).

Prin acest document, Administrația Fondului de Mediu informează persoanele vizate ale căror date sunt colectate cu privire la modul în care sunt utilizate aceste date și despre drepturile care li se cuvin.

a) Date de contact

Administrația Fondului de Mediu

Adresa: Splaiul Independenței nr. 294, corp A, sectorul 6, București

Număr de telefon: 021.317.02.87

b) Date de contact ale responsabilului cu protecția datelor

E-mail:

Adresa: Splaiul Independenței nr. 294, corp A, sectorul 6, București

Număr de telefon:

c) Scopurile prelucrării datelor cu caracter personal

Administrația Fondului pentru Mediu colectează date cu caracter personal, pe care le poate prelucra în scopuri precum implementarea tehnică, implementarea financiară (plata) și monitorizare. Astfel, prelucrarea datelor personale se realizează, fără a fi limitativ, pentru următoarele:

- verificarea cererilor de finanțare;
- selectarea proiectelor finanțate;
- stabilirea obligațiilor contractuale;
- autorizarea plății către beneficiari;
- efectuarea plății către beneficiari;
- înregistrarea angajamentelor de plată și a plăților;
- managementul informatic al plăților realizate către beneficiarii proiectelor.

Temeiul prelucrării este constituit din cererea de finanțare, contractul de finanțare și prevederile legale aplicabile. Astfel, pentru a facilita desfășurarea activităților aflate în legătură cu cererea de finanțare, contractul de finanțare și în vederea îndeplinirii obligațiilor legale, comunicăm aceste date către autorități publice, terți sau împuterniciți.

d) Destinatari ai datelor cu caracter personal

În fluxul de procesare și stocare, datele cu caracter personal ar putea fi transferate, după caz, următoarelor categorii de destinatari:

- furnizori, prestatori, terți sau împuterniciți implicați în mod direct sau indirect în procesele aferente scopurilor mai sus menționate (furnizori de servicii IT, furnizori de servicii de consultanță etc.);
- operatori, titulari de drepturi, autorități publice abilitate de lege sau cu care AFM a încheiat protocoale de colaborare în scopul îndeplinirii atribuțiilor specifice conferite de legislația europeană și națională.

e) Perioada stocării datelor

Toate datele cu caracter personal colectate vor fi stocate numai atât timp cât este necesar, luând în considerare durata contractuală până la îndeplinirea obligațiilor contractuale, respectiv a scopului, și (plus) termenele de arhivare prevăzute de dispozițiile legale în materie și/sau atât cât este necesar pentru a ne exercita drepturile legitime (și drepturile legitime ale altor persoane).

f) Drepturile persoanei vizate

Persoanele vizate ale căror date cu caracter personal sunt colectate de către Administrația Fondului pentru Mediu au următoarele drepturi, conform legislației în domeniu:

- dreptul de acces;
- dreptul la rectificarea datelor;
- dreptul la ștergerea datelor („dreptul de a fi uitat”);
- dreptul la restricționarea prelucrării;
- dreptul la portabilitatea datelor;
- dreptul la opoziție;
- drepturi cu privire la procesul decizional individual automatizat, inclusiv crearea de profiluri;
- dreptul la retragerea consimțământului în cazul prelucrării în scop de informare sau promovare;
- dreptul de a depune o plângere în fața unei autorități de supraveghere a prelucrării datelor cu caracter personal;
- dreptul la o cale de atac judiciară;
- dreptul de a fi notificat de către operator.

Prin prezenta, declar că am fost informat de către Administrația Fondului pentru Mediu cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal.

Numele, prenumele solicitantului/reprezentantului legal sau ale împuternicitului solicitantului

.....

Semnătura solicitantului/reprezentantului legal sau a împuternicitului solicitantului

.....

CONTRACT DE FINANȚARE
nr. /N din

Între părțile contractante:

Administrația Fondului pentru Mediu, cu sediul în municipiul București, Splaiul Independenței nr. 294, corp A, sectorul 6, cod de identificare fiscală 14715650, cont nr., deschis la Trezoreria Sectorului 6 București, reprezentată legal prin, președinte, în calitate de finanțator, denumită în continuare AFM,

și
beneficiarul, cu sediul în, cod de identificare fiscală, cont nr., deschis la, prin reprezentant legal/împuternicit, cont bancar nr., deschis la,
(numele și prenumele)

în calitate de beneficiar,

a intervenit următorul contract de finanțare, denumit în continuare *contract*.**ARTICOLUL 1****Obiectul contractului**1. AFM acordă beneficiarului o finanțare nerambursabilă, denumită în continuare *finanțare*, în sumă de lei, reprezentând 100% din valoarea cheltuielilor eligibile, pentru realizarea proiectului „.....”, implementat la adresa*

2. Finanțarea se acordă numai pentru cheltuielile eligibile prevăzute în anexa nr. 1 la prezentul contract și numai în limita sumei prevăzute la pct. 1.

3. Cheltuielile proiectului sunt considerate eligibile dacă sunt îndeplinite următoarele criterii generale:

a) sunt contractate după aprobarea cererii de finanțare și realizate, recepționate și facturate după semnarea contractului și pe perioada de execuție a proiectului, cu excepția cheltuielilor prevăzute la art. 7 alin. (4) din Ghidul de finanțare a Programului privind protecția speciilor de faună sălbatică, prin instalarea de echipamente și/sau dispozitive de tipul gardurilor electrice ori a altor mijloace asemănătoare permise de lege, în vederea diminuării conflictelor și reducerii pagubelor cauzate de animale sălbatice, aprobat prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 827/2023, denumit în continuare *ghid de finanțare*, care pot fi realizate anterior încheierii contractului;

b) sunt efectiv realizate conform celor declarate în formularul cererii de decontare și documentelor depuse de beneficiar.

Cheltuielile bancare, respectiv comisioanele bancare, diferențele de curs valutar etc. nu constituie cheltuieli eligibile.

ARTICOLUL 2**Destinația finanțării**

1. Finanțarea este acordată pentru realizarea proiectului, potrivit art. 1, beneficiarul obligându-se să o utilizeze numai în acest scop, conform cererii de finanțare.

2. Finanțarea se realizează din veniturile Fondului pentru mediu, în limita creditelor bugetare prevăzute cu această destinație prin bugetul anual.

ARTICOLUL 3**Durata contractului și perioada de utilizare a finanțării**

1. Contractul intră în vigoare la data semnării lui de către ambele părți și își încetează valabilitatea la împlinirea unui termen de 1 an de la data depunerii de către beneficiar a raportului de finalizare a proiectului la AFM.

2. Termenul de 1 an prevăzut la pct. 1 constituie perioadă de monitorizare.

3. Durata de implementare a proiectului este de 24 de luni și se calculează de la data încheierii contractului de finanțare.

4. În situații justificate, pe baza solicitării beneficiarului, durata de implementare a proiectului poate fi prelungită cu acordul AFM și nu poate depăși 36 de luni.

ARTICOLUL 4**Modalitatea de plată**

1. Decontarea cheltuielilor efectuate de către beneficiar/Acordarea avansului se poate face numai după îndeplinirea de către acesta a tuturor condițiilor prevăzute în ghidul de finanțare și în prezentul contract.

2. Plata avansului se va efectua în baza cererii de acordare avans, însoțită de un instrument de garantare valabil, de contractele ferme încheiate în condițiile legii pentru lucrări, servicii și bunuri, însoțite de calendarele de realizare, precum și de ofertele financiare ce au stat la baza încheierii contractelor.

3. Plata se efectuează în una sau mai multe tranșe, prin debitarea contului de trezorerie al AFM, pe măsura tragerii sumei și prin creditarea contului nr., deschis de către beneficiar la Trezoreria/Banca, numai pe bază de cerere de decontare/avans conform modelelor prevăzute în anexele nr. 2 și 3 la prezentul contract. Cererea de decontare/avans va fi însoțită de documentele justificative prevăzute la art. 23 și 24 din ghidul de finanțare și va fi plătită în condițiile în care toată documentația este completă și corect întocmită.

4. Orice plată excedentară efectuată de către AFM constituie plată necuvenită, iar beneficiarul are obligația de a restitui sumele necuvenite în termen de 15 zile de la data confirmării de primire a notificării din partea AFM.

5. Suma neutilizată la finalul duratei de realizare a proiectului se consideră anulată și rămâne la dispoziția AFM.

6. Valoarea cheltuielilor eligibile aprobate spre finanțare nu poate fi suplimentată față de cea aprobată inițial, beneficiarul având obligația să asigure din surse proprii finalizarea investiției.

7. Sumele finanțate în cadrul programului nu pot face obiectul executării silite prin poprire, potrivit Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

ARTICOLUL 5**Obligațiile beneficiarului**

Beneficiarul are următoarele obligații:

1. să depună maximum două cereri de decontare și o singură cerere de avans în perioada de implementare a proiectului;

2. să depună, în cazul formulării cererii de avans, un instrument de garantare, valabil atât la data depunerii cererii de avans, la data acordării cererii de avans, cât și încă 30 de zile după aprobarea notei de stingere avans, prevăzută în anexa nr. 4 la prezentul

* Adresa completă a imobilului unde se implementează proiectul.

contract. Garanția din instrumentul de garantare trebuie să fie irevocabilă și să prevadă că plata garanției se va executa necondiționat, respectiv la prima cerere a beneficiarului, pe baza declarației acestuia cu privire la culpa persoanei garantate. Perioada de valabilitate a instrumentului de garantare se poate prelungi astfel încât valabilitatea acestuia să acopere termenul menționat;

3. să folosească finanțarea numai în scopul și în condițiile în care a fost acordată;

4. să asigure contribuția financiară pentru realizarea proiectului;

5. să asigure executarea proiectului cu diligența necesară și eficiență, în conformitate cu prezentul contract, ghidul de finanțare al programului, precum și cu legislația în vigoare și standardele de mediu aplicabile;

6. să respecte prevederile legislației în vigoare privind achizițiile publice, pentru achiziționarea de bunuri, servicii sau lucrări din finanțarea acordată;

7. să fie singurul răspunzător în fața AFM pentru implementarea proiectului;

8. să nu înstrăineze sau să nu greveze cu sarcini imobilul aferent investiției din cadrul programului și să îl păstreze în proprietate/în administrare, în perioada de valabilitate a contractului;

9. să mențină funcțională investiția realizată în cadrul programului pentru o perioadă de cel puțin 1 an de la data depunerii raportului de finalizare;

10. să furnizeze și să transmită AFM orice informație sau documente relevante pentru prezentul contract, solicitate în mod rezonabil de către aceasta, în termen de maximum 7 zile de la cerere;

11. să permită reprezentanților AFM și ai instituțiilor/autorităților cu atribuții de verificare și/sau control accesul la amplasamentul proiectului pentru inspectarea/verificarea activităților ce se realizează din finanțarea acordată;

12. să permită personalului AFM să controleze modul în care beneficiarul îndeplinește obiectivele proiectului, pe întreaga perioadă de valabilitate a contractului;

13. să transmită AFM dovada achitării valorii finanțate din Fondul pentru mediu, astfel:

a) în cazul în care beneficiarul depune o singură cerere de decontare, acesta este obligat să facă dovada achitării tranșei din finanțare și a contribuției financiare aferente facturilor fiscale care însoțesc cererea de decontare, în termen de 30 de zile de la efectuarea plății de către AFM, odată cu depunerea raportului de finalizare;

b) în cazul în care beneficiarul depune două cereri de decontare, la data depunerii celei de-a doua cereri de decontare, beneficiarul este obligat să depună dovada achitării valorii finanțate din Fondul pentru mediu, precum și dovada plății contribuției financiare pentru facturile depuse la cererea de decontare anterioară. În termen de 30 de zile de la efectuarea ultimei plăți de către AFM, odată cu depunerea raportului de finalizare, beneficiarul este obligat să facă dovada achitării valorii finanțate din Fondul pentru mediu, precum și a contribuției financiare pentru facturile finanțate la ultima cerere de decontare;

14. să notifice AFM și să prezinte documentele corespunzătoare, în termen de 7 zile de la apariția următoarelor situații:

a) modificări ale formei juridice de deținere a terenului pe care se implementează proiectul, modificări ale atributelor de identificare, modificări cu privire la informațiile furnizate AFM în cererea de finanțare sau pe parcursul derulării prezentului contract;

b) criza financiară, insolvența, executare silită sau oricare altă procedură similară;

15. să suporte toate taxele, comisioanele, cheltuielile profesionale și orice alte cheltuieli ocazionate de pregătirea, încheierea, executarea, punerea în aplicare și terminarea

prezentului contract și a tuturor documentelor și activităților aferente, altele decât cele finanțate de AFM;

16. să fie direct răspunzător pentru întreținerea, supravegherea și funcționalitatea investiției pe toată perioada de valabilitate a prezentului contract;

17. să monteze în locația de implementare un panou informativ inscripționat conform prevederilor ghidului de finanțare și să îl mențină pe întreaga perioadă de valabilitate a contractului;

18. să prezinte, în termen de 7 zile de la cerere, orice alte date, informații și/sau documente relevante în legătură cu finanțarea acordată, în perioada supusă monitorizării, la solicitarea AFM;

19. să permită personalului AFM accesul la sediul acestuia pe perioada de valabilitate a contractului;

20. să nu sponsorizeze/finanțeze activități cu impact negativ asupra mediului pe perioada de valabilitate a contractului;

21. anual, până la data de 15 ianuarie, dar nu mai târziu de data depunerii ultimei cereri de decontare în cazul anului în care se finalizează implementarea proiectului, să transmită AFM:

a) actele administrative/documentele emise de către structura teritorială a Curții de Conturi și/sau alte autorități cu atribuții de control, în legătură cu proiectul finanțat în baza prezentului contract, dacă au fost realizate astfel de controale;

b) actele administrative/documentele emise de către beneficiar în aplicarea deciziilor/măsurilor dispuse prin actele/documentele prevăzute la lit. a), precum și stadiul măsurilor adoptate de către persoanele responsabilizate, dacă au fost emise;

c) date și informații detaliate cu privire la cheltuielile stabilite prin actele administrative/documentele prevăzute la lit. a) ca fiind neeligibile sau nejustificate, precum și eventualele sume care se impun a fi recuperate de la executanții de lucrări, furnizorii de bunuri și/sau servicii ori alte terțe persoane, în legătură cu proiectul finanțat în baza prezentului contract;

22. pe întreaga perioadă de monitorizare să transmită AFM actele/documentele/informațiile prevăzute la pct. 21;

23. în raport cu finanțarea acordată, să respecte legislația ajutorului de stat, în sensul art. 107 alin. (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și al prevederilor legale aplicabile.

ARTICOLUL 6

Obligațiile AFM

AFM are următoarele obligații:

1. să asigure finanțarea proiectului în condițiile menționate în prezentul contract, în limita fondurilor disponibile alocate pentru categoria de proiecte din care face parte, cuprinse în bugetul anual al Fondului pentru mediu;

2. să pună la dispoziția beneficiarului informațiile legate de finanțare.

ARTICOLUL 7

Cazuri de culpă

1. Nerespectarea de către beneficiar a oricăreia din obligațiile sale asumate prin prezentul contract ori care îi revin conform ghidului de finanțare constituie caz de culpă.

2. Constituie caz de culpă și următoarele fapte ale beneficiarului:

a) face declarații false sau incomplete pentru a obține finanțarea prevăzută în contract;

b) comite nereguli de ordin financiar sau acte de corupție în legătură cu proiectul, stabilite printr-o hotărâre judecătorească definitivă;

c) împotriva beneficiarului a fost demarată procedura de executare silită sau a fost instituită o măsură asiguratorie potrivit legii civile sau penale;

d) situația economico-financiară a beneficiarului nu mai asigură condiții de realizare a proiectului.

3. AFM va notifica beneficiarul în maximum 5 zile de la constatarea unui caz de culpă și, în situația în care deficiențele menționate în notificare nu sunt înlăturate, AFM are dreptul să ia următoarele măsuri, de îndată, fără punerea în întârziere și fără nicio altă formalitate prealabilă:

a) sistarea temporară a utilizării finanțării până la remedierea cauzelor care au dus la sistare; în acest caz, perioada de sistare nu se adaugă la durata de implementare a proiectului;

b) sistarea definitivă cu recuperarea sumelor virate către beneficiar, în condițiile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2006, cu modificările și completările ulterioare, și rezilierea contractului, după caz.

ARTICOLUL 8

Încetarea contractului

1. Contractul încetează de drept:

a) la data prevăzută în contract;

b) la data intervenției unui act de autoritate;

c) la apariția unor circumstanțe care nu au putut fi prevăzute la data încheierii contractului și care pot conduce la modificarea clauzelor contractuale în așa măsură încât îndeplinirea contractului respectiv ar fi contrară instituției și interesului public; acest fapt va fi notificat beneficiarului în termen de 10 zile de la momentul apariției unor astfel de circumstanțe sau de la momentul în care AFM a avut cunoștință de apariția unor astfel de circumstanțe.

2. Contractul poate înceta în cazul imposibilității obiective a beneficiarului de a realiza proiectul, prin renunțare, cu un preaviz scris de maximum 30 de zile, având drept consecință restituirea, în termenul precizat în notificare/înștiințarea de plată/decizie, de către beneficiar a finanțării primite, la care se adaugă dobânzi/penalități, în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2006, cu modificările și completările ulterioare. În acest caz contractul încetează prin acordul părților. În situația în care beneficiarul are de restituit sume finanțate, acordul se încheie după restituirea de către acesta a valorii integrale datorate.

3. Contractul poate înceta prin reziliere, la inițiativa AFM, în următoarele condiții:

a) beneficiarul nu își îndeplinește obligațiile asumate prin contract, inclusiv în cazul nedeplinirii cererii de decontare ori în cazul nerespectării obligațiilor care îi revin potrivit ghidului de finanțare;

b) în situația intervenirii unuia dintre cazurile de culpă prevăzute la art. 7 pct. 2.

4. În cazul nerespectării clauzelor contractuale și a obligațiilor asumate de beneficiar în cadrul programului, AFM recuperează suma finanțată, iar contractul poate fi reziliat.

5. În cazul recuperării finanțării, la valoarea de recuperat se datorează dobânzi/penalități, calculate de la data plăților efectuate cu titlu de finanțare până la data recuperării sau a rambursării integrale, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2006, cu modificările și completările ulterioare.

6. În cazul în care încetarea contractului intervine înainte de plata efectuată de AFM, beneficiarul nu este obligat la restituirea vreunei sume.

7. Beneficiarul rămâne direct răspunzător pentru toate consecințele financiare directe sau indirecte antrenate de încetarea contractului înainte de termen din culpa sau la inițiativa sa (inclusiv majorări/penalități, conform legii fiscale aplicabile creanțelor bugetare).

ARTICOLUL 9

Forța majoră

1. Forța majoră este orice eveniment extern, imprevizibil, absolut invincibil și inevitabil intervenit după încheierea prezentului contract de finanțare și care împiedică executarea în tot sau în parte a acestuia. Forța majoră, constatată în condițiile legii, exonerează de răspundere părțile în cazul neexecutării parțiale sau totale a obligațiilor asumate prin prezentul contract, pe toată perioada în care aceasta acționează și numai dacă a fost notificată corespunzător celeilalte părți. Nu este considerat forță majoră un eveniment asemenea celor de mai sus care, fără a crea o imposibilitate de executare, face extrem de costisitoare executarea obligațiilor uneia din părți.

2. Partea care invocă forța majoră are obligația de a notifica celeilalte părți cazul de forță majoră, în termen de 5 (cinci) zile calendaristice de la data apariției. Partea care invocă forța majoră are obligația transmiterii celorlalte părți documentul prin care s-a constatat existența cazului de forță majoră, într-un termen de 15 (cincisprezece) zile calendaristice de la data comunicării acestuia de către entitatea competentă. De asemenea, partea care invocă forța majoră are obligația de a comunica data încetării cazului de forță majoră, în termen de 5 (cinci) zile calendaristice de la încetare.

3. Părțile au obligația de a lua orice măsuri care le stau la dispoziție în vederea limitării consecințelor acțiunii forței majore.

4. Dacă partea care invocă forța majoră nu procedează la notificarea începerii/încetării cazului de forță majoră, în condițiile și termenele prevăzute, nu va fi exonerată de răspundere și va suporta toate daunele provocate celeilalte părți prin lipsa de notificare.

5. După caz, îndeplinirea contractului va fi suspendată de la data apariției cazului de forță majoră pe toată perioada de acțiune a acesteia, dar fără a prejudicia drepturile ce li se cuveneau părților până la apariția acesteia.

6. Forța majoră, comunicată și dovedită în condițiile pct. 2, exonerează de răspundere partea care o invocă.

7. Dacă forța majoră și/sau consecințele acesteia durează sau se estimează că va/vor dura mai mult de 3 luni, părțile se obligă să negocieze cu bună-credință în vederea identificării soluției celei mai bune, respectiv:

a) încetarea contractului, fără ca vreuna dintre părți să poată pretinde celeilalte daune-interese;

b) modificarea contractului.

ARTICOLUL 10

Alte clauze

1. Beneficiarul își asumă integral răspunderea pentru prejudiciile cauzate terților din culpa sa pe parcursul derulării proiectului, AFM fiind degrevată integral de orice responsabilitate.

2. Beneficiarul își asumă integral răspunderea pentru respectarea prevederilor legale cu privire la protecția muncii personalului însărcinat cu implementarea proiectului.

3. În nicio circumstanță și din niciun motiv, AFM nu poate fi trasă la răspundere și obligată la plata de daune-interese pe durata desfășurării proiectului și, ca urmare, AFM nu va accepta nicio cerere de despăgubire sau plăți suplimentare.

4. În cazul în care realizarea proiectului generează costuri suplimentare, aceste costuri vor fi acoperite pe cheltuiala beneficiarului.

5. Contractul, în integralitatea sa, precum și toate drepturile și obligațiile decurgând din acesta nu pot face obiectul cesiunii. Prin excepție, în cadrul contractului poate interveni cesiunea de creanță, cu acordul AFM.

6. Beneficiarul va adopta o conduită adecvată prin care va evita conflictul de interese și va informa imediat AFM despre orice situație care dă naștere sau este posibil să dea naștere unui astfel de conflict.

7. AFM și beneficiarul se angajează să păstreze confidențialitatea documentelor și informațiilor legate de derularea prezentului contract, informațiile putând fi furnizate numai autorităților competente, în condițiile legii, sau unor terțe părți, numai cu acordul părților prezentului contract.

8. Drepturile de proprietate intelectuală rezultate în urma implementării proiectului, precum și alte documente legate de proiect vor rămâne în patrimoniul beneficiarului, care, la solicitarea AFM, va acorda acesteia dreptul de a utiliza gratuit și după cum consideră necesar informația cuprinsă în rapoartele proiectului, precum și rezultatele obținute, oricare ar fi forma acestora.

9. Beneficiarul are obligația de a despăgubi din surse proprii AFM pentru toate cheltuielile efectuate împotriva oricăror reclamații și acțiuni în justiție ce rezultă din încălcarea unor drepturi de proprietate intelectuală (brevete de invenție, mărci înregistrate, desene sau modele industriale, drepturi de autor) legate de activitățile necesare implementării proiectului și daune-interese, costuri, taxe și alte cheltuieli de orice natură, aferente violării dreptului de proprietate intelectuală.

10. Beneficiarul este de acord ca AFM să publice date privind rezultatele implementării proiectului.

11. Beneficiarul se obligă ca în orice notă, raport, material publicat, conferințe și seminare cu privire la proiect să specifice că acesta a beneficiat de finanțare din Fondul pentru mediu.

12. Neexercitarea de către AFM a oricărui drept prevăzut în prezentul contract nu constituie o renunțare la acesta, iar AFM va putea uza de acel drept oricând, până la stingerea tuturor obligațiilor beneficiarului față de aceasta.

13. În cazul în care, referitor la prezentul contract, apar modificări ale legislației aplicabile, părțile au obligația să depună toate diligențele, conform noilor reglementări, astfel încât să nu se abată de la obligațiile stabilite în cuprinsul acestuia.

14. Sumele finanțate în cadrul contractului nu pot face obiectul executării silite prin poprire potrivit Codului de procedura civilă.

ARTICOLUL 11

Jurisdicție

1. Orice neînțelegere rezultând din interpretarea și/sau executarea prezentului contract se va rezolva, pe cât posibil, pe cale amiabilă.

2. În cazul în care o soluție amiabilă nu este posibilă, litigiul se supune spre soluționare instanței judecătorești de drept comun în a cărei rază teritorială își are sediul AFM.

ARTICOLUL 12

Notificări

1. Orice notificare sau solicitare în baza prezentului contract se va face în scris la următoarele adrese:

a) pentru AFM: municipiul București, Splaiul Independenței nr. 294, corp A, sectorul 6;

b) pentru beneficiar: adresă/e-mail/fax/....., cu condiția ca acestea să fie confirmate ulterior.

2. În cazul în care beneficiarul dorește să fie notificat la o altă adresă sau și-a schimbat adresa, aceasta va fi comunicată în scris la AFM.

3. Notificările făcute beneficiarului la adresele menționate la pct. 1 sau 2 se consideră a fi aduse la cunoștința acestuia.

AFM
Președinte,
.....

ARTICOLUL 13

Amendamente

1. Prezentul contract, inclusiv anexele acestuia, pot fi modificate și/sau completate numai cu acordul părților, care va fi consemnat într-un act adițional.

2. Cererea de modificare a contractului va fi transmisă AFM în interiorul perioadei de implementare a proiectului, pentru cazuri bine întemeiate și justificate de către beneficiar.

3. Prezentul contract poate fi suspendat pe o perioadă determinată, cu acordul părților, la solicitarea justificată a oricăreia dintre acestea. Perioada de suspendare se adaugă la perioada de implementare a proiectului.

ARTICOLUL 14

Prelucrarea datelor cu caracter personal

1. Colectarea, prelucrarea și stocarea/arhivarea datelor cu caracter personal se vor realiza de ambele părți în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 679/2016, precum și cu respectarea legislației naționale în materie, în scopul implementării și monitorizării proiectului, realizării obiectivului contractului, precum și în scop statistic.

2. Datele cu caracter personal, așa cum sunt clasificate în Regulamentul (UE) nr. 679/2016, vor fi prelucrate de AFM în acord cu legislația menționată pe toată perioada contractuală, inclusiv pe perioada de verificare și urmărire a obiectivelor contractuale, în scopul și temeiul legal pentru care s-a perfectat prezentul contract.

3. Părțile contractuale se vor informa și notifica reciproc cu privire la orice încălcare a securității prelucrării datelor cu caracter personal din prezentul contract, în vederea adoptării de urgență a măsurilor tehnice și organizatorice ce se impun și în vederea notificării Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, conform obligațiilor ce decurg din prevederile Regulamentului (UE) nr. 679/2016.

4. Părțile vor fi exonerate de răspunderea pentru dezvăluirea informațiilor prevăzute la pct. 3 dacă:

a) informația a fost dezvăluită după ce a fost obținut acordul scris al celeilalte părți contractante în acest sens, cu respectarea prevederilor legale incidente;

b) partea contractantă a fost obligată în mod legal să dezvăluie informația.

ARTICOLUL 15

Publicarea datelor

Beneficiarul este de acord ca următoarele date să fie publicate de către AFM: denumirea beneficiarului, denumirea proiectului, valoarea totală a finanțării nerambursabile acordate, punctajul acordat, datele de începere și de finalizare ale proiectului, locul de implementare a acestuia, principalii indicatori ai proiectului, precum și plățile efectuate în cadrul prezentului contract de finanțare.

ARTICOLUL 16

Dispoziții finale

1. Prin semnarea prezentului contract, inclusiv în caz de semnare prin procură, noi, reprezentanții legali ai beneficiarului, am luat cunoștință de prevederile Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, privind falsul în declarații.

2. Anexele nr. 1—4, pe care beneficiarul declară că le cunoaște și le acceptă, fac parte integrantă din prezentul contract.

3. Prezentul contract a fost semnat la data de, în două exemplare, ambele având valoare juridică egală, câte unul pentru fiecare parte contractantă.

Beneficiar,
prin reprezentant legal,
.....

ANEXA Nr. 1
la contractul de finanțare nr.

Capitole și subcapitole de cheltuieli eligibile

Capitole și subcapitole de cheltuieli eligibile

AFM
Președinte,
.....

Beneficiar,
prin reprezentant legal,
.....

ANEXA Nr. 2
la contractul de finanțare nr.

Nr. /

Aprobat
Președinte AFM,
.....

Solicitant
Sediul
CUI
Cont nr., deschis la Trezoreria/Banca
Nr. de înregistrare la AFM

Către
Administrația Fondului pentru Mediu

CERERE DE DECONTARE

Denumirea completă a beneficiarului
Înregistrat cu cod de identificare fiscală, cont nr., deschis la Trezoreria/Banca
Adresa: localitatea, str. nr., bl., sc., et., ap., județul/sectorul, cod poștal, telefon (fix și mobil), fax
e-mail, website

Reprezentat/Reprezentată legal de, în calitate de, prin
Reprezentant legal/Împuternicit al reprezentantului legal, e-mail

În baza Contractului de finanțare nr. /, vă rugăm să aprobați prezenta cerere de decontare pentru suma de lei (în cifre și litere), aferentă proiectului

De asemenea, prezenta cerere de decontare este însoțită de documentele justificative conform prevederilor art. 22 din ghidul de finanțare.

Situația finanțării la data prezentei cereri de decontare:

Suma totală aprobată contractului de finanțare	Suma acordată până la data prezentei cereri de decontare (inclusiv avansuri acordate)	Suma solicitată prin prezenta cerere de decontare	Suma aprobată prin prezenta cerere de decontare*	Suma aprobată prin cererea de avans depusă împreună cu cererea de decontare*	Suma totală trasă din finanțare, inclusiv suma aprobată prin prezenta cerere de decontare (2 + 4 + 6)*	Suma rămasă de tras din finanțarea aprobată (1 - 6)*
1	2	3	4	5	6	7

Subsemnatul,, declar pe propria răspundere următoarele:

- a) echipamentele/dispozitivele/materialele achiziționate în cadrul proiectului sunt noi;
- b) cheltuielile solicitate la finanțare se încadrează în cheltuielile eligibile prevăzute la art. 7 din ghidul de finanțare, iar proiectul respectă criteriile de eligibilitate prevăzute la art. 10 din ghid;
- c) am respectat prevederile Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare;
- d) am luat cunoștință de prevederile Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, privind falsul în declarații, și garantez că documentele depuse în vederea decontării respectă cerințele ghidului de finanțare;

* Se va completa de personalul AFM.

e) imobilul pe care se implementează proiectul este în proprietatea/administrarea solicitantului și nu face obiectul unui litigiu în curs de soluționare la instanțele judecătorești, al vreunei revendicări potrivit unei legi speciale sau dreptului comun sau al unei proceduri de expropriere pentru cauză de utilitate publică, se află în zone populate cu animale din specii de faună sălbatică ori este amplasat pe traseele acestora, astfel încât pot apărea conflicte om—animal ori pot produce pagube în proprietăți, inclusiv la animale domestice;

f) proiectul nu a mai beneficiat de finanțare publică pentru același tip de activități realizate asupra acelorași imobile și nu beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare;

g) finanțarea proiectului propus nu intră sub incidența regulilor de ajutor de stat, în sensul art. 107 alin. (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și prevederilor legale aplicabile la imobilul ce face obiectul proiectului de investiții prin ghidul de finanțare, având în vedere că sunt îndeplinite cumulativ următoarele criterii:

- nu este acordată de stat sau prin intermediul resurselor de stat;
- nu favorizează una sau mai multe întreprinderi;
- nu denaturează sau are potențialul de a denatura concurența;
- nu afectează schimburile comerciale dintre țările Uniunii Europene;
- măsurile ce vor fi finanțate sunt circumscrise îndeplinirii unor prerogative ale statului/autorităților publice.

AFM
(Personal de specialitate)

Beneficiar,
prin reprezentant legal,

ANEXA Nr. 3

la contractul de finanțare nr.

Solicitant
Sediul
CUI
Cont nr. deschis la Trezoreria/Banca
Nr. de înregistrare la AFM

Aprobat
Președinte AFM,
.....

Către
Administrația Fondului pentru Mediu

CERERE DE AVANS

În baza Contractului de finanțare nr. din .././../....., vă rugăm să aprobați prezenta cerere de avans, pentru suma de lei, reprezentând% din finanțarea nerambursabilă în valoare de lei.

Această sumă va fi utilizată pentru plata cheltuielilor eligibile aferente activităților desfășurate până la data notei de stingere a avansului (justificare a avansului).

Prezenta cerere de avans este însoțită de documentele justificative conform prevederilor art. 21 din ghidul de finanțare.

Situația acordării avansului:

Suma totală aprobată conform contractului de finanțare	Suma maximă ce poate fi acordată ca avans — 30% din valoarea contractului de finanțare	Suma solicitată prin prezenta cerere, reprezentând avans (lei)	Suma solicitată prin prezenta cerere, reprezentând avans (procent din suma rămasă de tras din finanțarea aprobată)	Suma aprobată prin prezenta cerere de avans (lei)*	Suma totală trasă din avans, inclusiv suma aprobată prin prezenta*	Suma rămasă de tras din finanțarea ce poate fi acordată ca avans (2 – 5)*
1	2	3	4	5	6	7

Subsemnatul,, declar pe propria răspundere următoarele:

- a) am respectat prevederile Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare;
- b) am luat cunoștință de prevederile Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, privind falsul în declarații, și garantez că documentele depuse în vederea decontării respectă cerințele ghidului de finanțare;
- c) nu mă aflu sub incidența prevederilor art. 10 din Hotărârea Guvernului nr. 264/2003 privind stabilirea acțiunilor și categoriilor de cheltuieli, criteriilor, procedurilor și limitelor pentru efectuarea de plăți în avans din fonduri publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- d) am respectat și voi respecta prevederile legislației privind achizițiile publice în cadrul proiectului;

* Se va completa de personalul AFM.

e) imobilul pe care se implementează proiectul este în proprietatea/administrarea solicitantului și nu face obiectul unui litigiu în curs de soluționare la instanțele judecătorești, al vreunei revendicări potrivit unei legi speciale sau dreptului comun sau al unei proceduri de expropriere pentru cauză de utilitate publică, se află în zone populate cu animale din specii de faună sălbatică ori este amplasat pe traseele acestora, astfel încât pot apărea conflicte om—animal ori pot produce pagube în proprietăți, inclusiv la animale domestice;

f) proiectul nu a mai beneficiat de finanțare publică pentru același tip de activități realizate asupra acelorași imobile și nu beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare;

g) finanțarea proiectului propus nu intră sub incidența regulilor de ajutor de stat, în sensul art. 107 alin. (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și prevederilor legale aplicabile la imobilul ce face obiectul proiectului de investiții prin ghidul de finanțare, având în vedere că sunt îndeplinite cumulativ următoarele criterii:

- nu este acordată de stat sau prin intermediul resurselor de stat;
- nu favorizează una sau mai multe întreprinderi;
- nu denaturează sau are potențialul de a denatura concurența;
- nu afectează schimburile comerciale dintre țările Uniunii Europene;
- măsurile ce vor fi finanțate sunt circumscrise îndeplinirii unor prerogative ale statului/autorităților publice.

AFM
(Personal de specialitate)

Beneficiar,
prin reprezentant legal,

.....

.....

ANEXA Nr. 4

la contractul de finanțare nr.

Nr. /
Solicitant
Sediul
CUI
Cont nr. deschis la Trezoreria/Banca
Nr. de înregistrare la AFM

Aprobat
Președinte AFM,
.....

Către
Administrația Fondului pentru Mediu

NOTĂ DE STINGERE AVANS

În baza Contractului de finanțare nr. din .../.../..... și a cererii de avans depuse în, vă transmitem documentele justificative pentru suma de lei, reprezentând% din finanțarea nerambursabilă în valoare de lei. Această sumă a fost utilizată pentru plata cheltuielilor eligibile aferente activităților desfășurate până la data prezentei note.

În eventualitatea în care se constată că documentele justificative transmise prin prezenta notă nu sunt complete sau conforme, mă oblig să fac demersurile necesare pentru completarea dosarului de stingere a avansului în termen de 7 zile de la notificarea AFM.

În cazul în care nu transmit AFM întreaga documentație justificativă ori AFM constată că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute în contract pentru acordarea și stingerea integrală a avansului, mă oblig la restituirea avansului acordat, cu dobânzile și penalitățile calculate în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, aprobată cu modificări și completări, prin Legea nr. 105/2006, cu modificările și completările ulterioare.

Prezenta notă de stingere avans este însoțită de documentele justificative conform prevederilor art. 23 din ghidul de finanțare.

Situația avansului acordat:

Valoarea maximă care poate fi acordată cu titlu de avans (30% din valoarea contractului de finanțare)	Valoarea avansului acordat	Valoarea avansului acordat, pentru care nu au fost prezentate documente justificative până la data prezentei	Valoarea avansului acordat justificată prin documente justificative atașate la prezenta notă de stingere	Valoarea rămasă de justificat din avansul acordat 5 = 3 – 4
1	2	3	4	5

Cunoscând prevederile Codului penal privind falsul în declarații, declar că am verificat datele din prezenta notă și, în conformitate cu informațiile furnizate, o declar corectă și completă.

AFM
(Personal de specialitate)

Beneficiar,
prin reprezentant legal,

.....

.....

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ

DECIZIA Nr. 10**din 13 februarie 2023**

Dosar nr. 2.564/1/2022

Completul compus din:
Andrei Claudiu Rus— președintele Secției penale
a Înaltei Curți de Casație și
Justiție — președintele
completului

Leontina Șerban

— judecător la Secția penală

Elena Barbu

— judecător la Secția penală

Lucia Tatiana Rog

— judecător la Secția penală

Anca Mădălina Alexandrescu

— judecător la Secția penală

Ana Hermina Iancu

— judecător la Secția penală

Maricela Cobzariu

— judecător la Secția penală

Rodica Aida Popa

— judecător la Secția penală

Ilie Iulian Dragomir

— judecător la Secția penală

S-a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Galați — Secția penală și pentru cauze cu minori, în baza art. 475 din Codul de procedură penală, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept în materie penală:

„Dacă sintagma «când două sau mai multe hotărâri judecătorești definitive nu se pot concilia», ce constituie conținutul articolului 453 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură penală, precum și sintagma «toate hotărârile care nu se pot concilia» ce constituie conținutul articolului 453 alin. (5) din Codul de procedură penală se referă și la situația în care starea de neconciliabilitate s-a creat între o hotărâre civilă definitivă cu caracter sancționator și, pe de altă parte, o hotărâre penală definitivă, în condițiile în care ambele hotărâri definitive au ca obiect stări de fapt identice sau conexe.»

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a fost constituit conform prevederilor art. 476 alin. (6) raportat la art. 473 alin. (8) din Codul de procedură penală și art. 36 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu completările ulterioare.

Ședința este prezidată de către președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, domnul judecător Andrei Claudiu Rus.

La ședința de judecată participă doamna Elena Rosana Bota, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 38 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu completările ulterioare.

Judecător-raportor a fost desemnat, conform prevederilor art. 476 alin. (7) din Codul de procedură penală, doamna judecător Maricela Cobzariu, judecător în cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna Ecaterina Nicoleta Eucarie, procuror în cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Magistratul-asistent a prezentat referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de către judecătorul-raportor, acesta fiind comunicat părților potrivit dispozițiilor art. 476 alin. (9) din Codul de procedură penală.

Totodată, a învederat că, drept urmare a solicitărilor formulate în temeiul art. 476 alin. (10) raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, la dosarul cauzei au fost depuse puncte de vedere asupra problemei de drept supuse dezlegării.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, domnul judecător Andrei Claudiu Rus, a acordat cuvântul în dezbateri.

Reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, doamna procuror Ecaterina Nicoleta Eucarie, având cuvântul referitor la chestiunea de drept supusă dezlegării, a solicitat respingerea, ca inadmisibilă, a sesizării formulate de Curtea de Apel Galați — Secția penală și pentru cauze cu minori, prin care s-a solicitat Înaltei Curți de Casație și Justiție pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a unei chestiuni de drept în materie penală, respectiv „Dacă sintagma «când două sau mai multe hotărâri judecătorești definitive nu se pot concilia», ce constituie conținutul articolului 453 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură penală, precum și sintagma «toate hotărârile care nu se pot concilia» ce constituie conținutul articolului 453 alin. (5) din Codul de procedură penală se referă și la situația în care starea de neconciliabilitate s-a creat între o hotărâre civilă definitivă cu caracter sancționator și, pe de altă parte, o hotărâre penală definitivă, în condițiile în care ambele hotărâri definitive au ca obiect stări de fapt identice sau conexe.»

S-a susținut că sesizarea fundamentată pe procedura prevăzută de art. 475 și următoarele din Codul de procedură penală nu întrunește condițiile cumulative de admisibilitate, apreciind că nu este îndeplinită condiția ca de lămurirea chestiunii de drept să depindă soluționarea pe fond a cauzei în care a fost invocată.

În acest sens s-a arătat că, în ceea ce privește condiția prevăzută de art. 475 din Codul de procedură penală, înțelesul sintagmei „soluționarea pe fond a cauzei” a fost lămurit prin Decizia nr. 22 din 25 octombrie 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, în sensul că între problema de drept a cărei lămurire se solicită și soluția ce urmează a fi dată de către instanță trebuie să existe o relație de dependență și sesizarea să tindă la interpretarea *in abstracto* a unor dispoziții legale determinate, iar nu la rezolvarea unor chestiuni ce țin de particularitățile cauzei.

Revizuirea hotărârilor judecătorești penale definitive, exclusiv cu privire la latura civilă, poate fi solicitată, conform art. 453 alin. (2) din Codul de procedură penală, numai în fața instanței civile, potrivit Codului de procedură civilă, iar revizuirea hotărârilor judecătorești definitive, cu privire la latura penală, poate fi cerută când două sau mai multe hotărâri judecătorești definitive nu se pot concilia, potrivit art. 453 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură penală. Potrivit art. 453 alin. (5) din Codul de procedură penală, în acest caz, toate hotărârile care nu se pot concilia sunt supuse revizuirii, iar în situația admiterii în principiu a cererii de revizuire, cauzele în care au fost pronunțate hotărârile inconciliabile se reunesc în vederea rejudecării.

Totodată, conform art. 458 teza a II-a din Codul de procedură penală, instanța competentă să judece cererea de revizuire prin

care se invocă existența unor hotărâri care nu se pot concilia se stabilește potrivit dispozițiilor art. 44 din Codul de procedură penală.

Reprezentantul Ministerului Public a susținut faptul că din interpretarea dispozițiilor art. 453 alin. (1) lit. e) coroborat cu art. 452 alin. (1), art. 453 alin. (1), (2), (5), art. 458, art. 460 alin. (4) și art. 462 alin. (1) din Codul de procedură penală rezultă, fără echivoc, că prin instituirea acestui caz de revizuire au fost avute în vedere doar hotărârile definitive pronunțate de instanțele penale care se exclud reciproc, calea extraordinară de atac vizând latura penală a hotărârilor. În același sens, s-a făcut trimitere la jurisprudența Curții Constituționale, fiind invocată Decizia nr. 114/2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 676 din 6 iulie 2022.

Pe fondul chestiunii de drept supuse dezlegării s-a susținut că sintagmele „când două sau mai multe hotărâri judecătorești definitive nu se pot concilia”, ce constituie conținutul art. 453 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură penală, precum și „toate hotărârile care nu se pot concilia”, ce constituie conținutul art. 453 alin. (5) din Codul de procedură penală, nu se referă și la situația în care starea de neconciliabilitate s-a creat între o hotărâre civilă definitivă cu caracter sancționator și, pe de altă parte, o hotărâre penală definitivă, chiar în condițiile în care ambele hotărâri definitive au ca obiect stări de fapt identice sau conexe.

Constatând că nu sunt întrebări de formulat din partea membrilor completului, președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a declarat dezbaterile închise, iar Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut dosarul în pronunțare.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE —
COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNEI
CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ,
deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată,
constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

Prin Încheierea de sesizare din data de 17 noiembrie 2022, Curtea de Apel Galați — Secția penală și pentru cauze cu minori, în baza art. 475 din Codul de procedură penală, a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept în materie penală:

„Dacă sintagma «când două sau mai multe hotărâri judecătorești definitive nu se pot concilia», ce constituie conținutul articolului 453 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură penală, precum și sintagma «toate hotărârile care nu se pot concilia», ce constituie conținutul articolului 453 alin. (5) din Codul de procedură penală, se referă și la situația în care starea de neconciliabilitate s-a creat între o hotărâre civilă definitivă cu caracter sancționator și, pe de altă parte, o hotărâre penală definitivă, în condițiile în care ambele hotărâri definitive au ca obiect stări de fapt identice sau conexe.”

II. Expunerea succintă a cauzei

Curtea de Apel Galați — Secția penală și pentru cauze cu minori este investită, în ultimul grad de jurisdicție, cu soluționarea apelului formulat de către apelantul revizuent D.A.M. împotriva Sentinței penale nr. 2 din 3 iunie 2022, pronunțată de Tribunalul Brăila.

Prin Sentința penală nr. 2 din 3 iunie 2022, pronunțată de Tribunalul Brăila, s-au dispus următoarele: în baza art. 475 din Codul de procedură penală s-a respins, ca inadmisibilă, cererea formulată de către revizuentul D.A.M. privind sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru a pronunța o hotărâre prealabilă pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, iar în baza art. 459 alin. (5) din Codul de procedură penală s-a respins, ca

inadmisibilă, cererea de revizuire a Sentinței penale nr. 233 din 1.07.2017 a Tribunalului Brăila, definitivă și modificată prin Decizia penală nr. 335/A din 14.03.2019 a Curții de Apel Galați, formulată de către revizuentul D.A.M.

Situația juridică premisă care a generat problema de drept supusă dezlegării:

Prin Sentința penală nr. 233 din 1 noiembrie 2017 a Tribunalului Brăila — Secția penală, supusă revizuirii, s-au dispus, printre altele, următoarele:

A fost respinsă, ca nefondată, excepția autorității de lucru judecat invocată de inculpatul D.A.M. prin raportare la Decizia civilă nr. 1.774 din 22 octombrie 2015, pronunțată de Curtea de Apel Galați — Secția de contencios administrativ și fiscal.

În baza art. 396 alin. (6) din Codul de procedură penală raportat la art. 16 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură penală s-a dispus încetarea procesului penal pornit împotriva inculpatei D.M.C. pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 18¹ din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu aplicarea art. 5 alin. (1) din Codul penal, și a tentativei la infracțiunea de înșelăciune prevăzută de art. 18⁴ din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 18¹ din Legea nr. 78/2000, ambele cu aplicarea art. 38 alin. (1) din Codul penal.

În baza art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 5 alin. (1) din Codul penal și art. 41 alin. (1) din Codul penal s-a dispus condamnarea inculpatului D.A.M. la o pedeapsă de 2 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de folosire sau prezentare cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei.

În baza art. 18⁴ din Legea nr. 78/2000 raportat la art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 41 alin. (1) din Codul penal, a fost condamnat inculpatul D.A.M. la pedeapsa de 1 an închisoare, pentru tentativă la infracțiunea de folosire sau prezentare cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta în numele ei.

În baza art. 38 alin. (1) și art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal au fost contopite pedepsele principale, urmând ca inculpatul să execute pedeapsa cea mai grea de 2 ani închisoare, la care se adaugă un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite (4 luni închisoare), respectiv 2 ani și 4 luni închisoare și 2 ani pedeapsa complementară a interdicției drepturilor prevăzute de art. 66 alin. (1) lit. a), b) și g) din Codul penal.

În temeiul art. 404 alin. (4) lit. c) din Codul de procedură penală a fost menținut sechestrul asigurător instituit prin Ordonanța din 26.08.2015 a parchetului asupra unor bunuri mobile și imobile aparținând inculpatului.

În baza art. 19, 25 și 397 din Codul de procedură penală a fost obligat inculpatul D.A.M. la plata către partea civilă A.P. a sumei de 100.266,11 lei cu titlu de despăgubiri civile, la care se adaugă accesoriile fiscale, calculate de la data efectuării fiecărei plăți până la data achitării integrale a sumei.

Prin Decizia nr. 335/A din 14 martie 2019 a Curții de Apel Galați — Secția penală s-a dispus, printre altele:

A fost admis apelul declarat de inculpatul D.A.M. împotriva Sentinței penale nr. 233 din 1 noiembrie 2017 a Tribunalului Brăila — Secția penală, a fost desființată, în parte, hotărârea atacată și, în rejudecare:

A fost schimbată încadrarea juridică a faptei pentru care s-a dispus condamnarea inculpatului din infracțiunea prevăzută de art. 18¹ din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 5 din Codul penal și art. 41 alin. (1) din Codul penal în infracțiunea prevăzută de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 5 din Codul penal și art. 41 alin. (1) din Codul penal.

A fost menținută pedeapsa principală de 2 ani închisoare aplicată inculpatului pentru infracțiunea anterior menționată.

A fost schimbată încadrarea juridică a faptei pentru care s-a dispus condamnarea inculpatului D.A.M. din infracțiunea prevăzută de art. 18⁴ din Legea nr. 78/2000 raportat la art. 18¹ din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 41 alin. (1) din Codul penal în infracțiunea prevăzută de art. 32 din Codul penal raportat la art. 18⁴ din Legea nr. 78/2000 în referire la art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 41 alin. (1) din Codul penal.

S-a menținut pedeapsa principală de 1 an închisoare aplicată inculpatului pentru infracțiunea anterior menționată.

În baza art. 19, 25 și 397 din Codul de procedură penală a fost obligat inculpatul D.A.M. la plata către partea civilă A.P. a sumei de 80.501,36 lei cu titlu de despăgubiri civile, la care se adaugă accesoriile fiscale calculate de la data efectuării fiecărei plăți până la data achitării integrale a sumei.

În temeiul art. 404 alin. (4) lit. c) din Codul de procedură penală a fost menținut sechestrul asigurător instituit în cauză.

Au fost menținute celelalte dispoziții ale sentinței apelate.

În motivarea acestei decizii, instanța de apel a constatat inaplicabilitatea principiului *non bis in idem* prevăzută de art. 6 din Codul de procedură penală în raport cu Decizia civilă nr. 1.774 din 22 octombrie 2015, pronunțată de Curtea de Apel Galați — Secția de contencios administrativ și fiscal, cu motivarea că nu există identitate de obiect și cauză între speța în care a fost pronunțată decizia civilă și cea în care a fost dispusă condamnarea inculpatului.

Prin încheierea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție s-a reținut că, pe parcursul desfășurării acestui proces penal, inculpatul a invocat excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 alin. (3) din Codul de procedură penală, cu motivarea că latura obiectivă a cauzei reprezintă o chestiune prealabilă soluționată definitiv prin Decizia civilă nr. 1.774 din 22 octombrie 2015, pronunțată de Curtea de Apel Galați — Secția de contencios administrativ și fiscal.

După soluționarea definitivă a cauzei, prin Decizia nr. 102 din 17 februarie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 357 din 7 aprilie 2021, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a stabilit că sintagma „cu excepția împrejurărilor care privesc existența infracțiunii” cuprinsă în art. 52 alin. (3) din Codul de procedură penală este neconstituțională.

Față de această împrejurare, condamnatul a formulat o cerere de revizuire a sentinței definitive de condamnare, invocând dispozițiile art. 453 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală (hotărârea de condamnare s-a bazat pe o prevedere legală care după ce hotărârea a rămas definitivă a fost declarată neconstituțională ca urmare a admiterii unei excepții de neconstituționalitate ridicate în acea cauză).

Prin Sentința nr. 9 din 21 mai 2021, pronunțată de Tribunalul Brăila — Secția penală, cererea de revizuire a fost respinsă ca inadmisibilă, cu motivarea că sentința a cărei revizuire s-a solicitat nu s-a întemeiat pe prevederea legală declarată neconstituțională.

Ulterior, condamnatul a formulat o nouă cerere de revizuire împotriva sentinței definitive de condamnare, invocând prevederile art. 453 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură penală, respectiv existența a două hotărâri definitive care nu se pot concilia, și anume Sentința penală nr. 233 din 1 noiembrie 2017, pronunțată de Tribunalul Galați — Secția penală, rămasă definitivă și modificată prin Decizia nr. 335/A din 14 martie 2019 a Curții de Apel Galați — Secția penală, și Decizia nr. 1.774 din data de 22 octombrie 2015, pronunțată de Curtea de Apel Galați — Secția de contencios administrativ și fiscal.

Prin Sentința penală nr. 2 din 3 iunie 2022, pronunțată de Tribunalul Brăila — Secția penală, a fost respinsă ca

inadmisibilă cererea de revizuire, având în vedere că revizuentul a invocat aceleași temeuri ca și în cazul primei cereri, or, potrivit art. 464 din Codul de procedură penală, în cazul respingerii cererii de revizuire ca inadmisibilă sau ca neîntemeiată, nu va putea fi formulată o nouă cerere pentru aceleași motive.

S-a reținut că art. 453 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură penală privește existența a cel puțin două hotărâri definitive, nefiind posibilă existența unei inconciliabilități între o hotărâre penală și una civilă. Totodată, pentru a fi supuse revizurii, cele două hotărâri trebuie să se excludă una pe cealaltă, situație care nu se regăsește în speță.

S-a apreciat că nu există autoritate de lucru judecat față de Decizia nr. 1.774 pronunțată în 22 octombrie 2015 de instanța de contencios administrativ întrucât, în cauză, nu sunt incidente dispozițiile art. 28 alin. (2) din Codul de procedură penală.

Fiind sesizată cu apelul declarat de revizuentul D.A.M., Curtea de Apel Galați — Secția penală și pentru cauze cu minori a pus în discuția părților, în ședința publică din data de 19 octombrie 2022, cererea formulată de apelantul revizuent prin care a solicitat admiterea cererii de sesizare a Înaltei Curți în vederea dezlegării chestiunii de drept invocate, susținând că legea procesual penală nu distinge cu privire la natura juridică civilă sau penală a hotărârilor judecătorești vizate de prevederile art. 453 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură penală și, cum aceasta este o lege organică, ea nu poate fi completată de practica judiciară sau doctrină, ea fiind supusă întotdeauna unei interpretări restrictive și aplicării principiului de drept *ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*. Or, atât timp cât legea procesual penală nu distinge cu privire la natura de orice fel a hotărârilor judecătorești definitive aflate în stare de inconciliabilitate cu o hotărâre judecătorească definitivă penală, nici cei care aplică legea nu pot să facă astfel de distincții și să adauge la lege.

Reprezentantul Ministerului Public a solicitat respingerea cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, așa cum a fost formulată de revizuent, apreciind că problema de drept invocată nu suscită interpretări și poate fi analizată de către instanța de apel.

III. Punctul de vedere al completului care a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție

În opinia instanței de sesizare, chestiunea de drept invocată reprezintă o problemă de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, chiar dacă ea reprezintă o problemă de drept procesual penal, fiind singura modalitate în care i se asigură petentului remediu procesual eficient pentru evaluarea situației sale procesuale.

În acest sens, dezlegarea are influență directă asupra soluționării pe fond a cauzei în materialitatea sa (fondul acțiunii penale), întrucât, în ipoteza în care interpretarea dată de Înalta Curte de Casație și Justiție va fi în sensul de a considera admisibilă formularea unei cereri de revizuire în cazul în care cele două hotărâri definitive care nu se pot concilia sunt una penală și cealaltă civilă/de contencios administrativ, finalitatea unei astfel de proceduri ar conduce la rejudecarea cererii de revizuire în cadrul căreia se poate dispune rejudecarea cauzelor reunite potrivit regulilor de procedură privind judecarea în primă instanță, influențând în mod direct soluționarea fondului acțiunii penale și civile din cadrul procesului penal.

Instanța de trimitere a apreciat că revizuirea care se întemeiază pe dispozițiile art. 453 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură penală poate avea loc atunci când două sau mai multe hotărâri judecătorești definitive nu se pot concilia, legiuitorul neprevăzând dacă aceste hotărâri judecătorești pot fi numai de natură penală ori și de natură civilă.

Instanța a considerat că din economia textelor de lege incidente în materie de revizuire, aparent, pentru acest caz de

revizuire nu se pot invoca decât două hotărâri judecătorești definitive pronunțate în materie penală, latura civilă urmând să facă obiectul unei revizuirii conform Codului de procedură civilă.

Totuși, instanța de trimitere a apreciat că trebuie reținută și recenta hotărâre a Curții Europene a Drepturilor Omului, în Cauza *Doru Lup contra României*, în care instanța a luat act de declarația Guvernului României care a recunoscut încălcarea art. 6 paragraful 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, în sensul ignorării autorității unei hotărâri definitive civile, de către o instanță penală, în condițiile în care, în procedura de revizuire în materie procesual penală, instanța română a arătat că nu se poate recunoaște neconciliabilitatea dintre o hotărâre civilă și una penală și a considerat cererea reclamantului ca inadmisibilă, în temeiul art. 453 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură penală.

În prezenta cauză, apelantul invocă neconciliabilitatea dintre Sentința penală nr. 233 din 1.11.2017, pronunțată de Tribunalul Brăila — Secția penală, în Dosarul nr. 765/113/2021, rămasă definitivă prin Decizia penală nr. 335/A din 14.03.2019, pronunțată de Curtea de Apel Galați — Secția penală, și Decizia nr. 1.774 din 22.10.2015, pronunțată de Curtea de Apel Galați — Secția de contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 2.982/113/2014, hotărâri judecătorești care ar fi contradictorii și ar fi interpretat diferit, în opinia apelantului, aceeași realitate juridică.

Curtea de Apel Galați — Secția penală și pentru cauze cu minori a apreciat că este necesară dezlegarea acestei chestiuni de drept, în vederea justei soluționări a cauzei, în contextul în care reclamantul i-a fost până în prezent închise toate căile interne în vederea remedierii situației sale juridice, fiindu-i respinsă revizuirea întemeiată pe dispozițiile art. 453 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală, deși a invocat în litigiul principal neconstituționalitatea dispozițiilor art. 52 alin. (3) din Codul de procedură penală, text declarat neconstituțional prin Decizia nr. 102/2021 a Curții Constituționale, iar singura cale juridică ce i-a mai rămas fiind prezenta procedură de revizuire pe un alt temei juridic — art. 453 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură penală.

IV. Punctele de vedere exprimate de către curțile de apel și instanțele judecătorești arondate

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) din Codul de procedură penală cu referire la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, s-a solicitat punctul de vedere al instanțelor judecătorești asupra chestiunii de drept supuse dezlegării.

Au comunicat puncte de vedere asupra problemei de drept în discuție Curtea de Apel Alba Iulia, Curtea de Apel Bacău, Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel București, Curtea de Apel Cluj, Curtea de Apel Constanța, Curtea de Apel Craiova, Curtea de Apel Galați, Curtea de Apel Iași, Curtea de Apel Oradea, Curtea de Apel Pitești, Curtea de Apel Suceava, Curtea de Apel Târgu Mureș și Curtea de Apel Timișoara, care, după caz, au făcut referire la opiniile unora dintre instanțele arondate.

În materialul transmis de curțile de apel nu a fost identificată practică relevantă în materie la aceste curți sau instanțele arondate.

În urma consultării instanțelor de judecată s-au evidențiat următoarele opinii:

Într-o primă opinie, susținută de Curtea de Apel Cluj, tribunalele Alba, Bistrița, Constanța, Galați și instanțele din circumscripție, Hunedoara și instanțele din circumscripție, Iași (opinie majoritară), Neamț, Sălaj, Suceava, Timiș, precum și judecătorii Alba Iulia, Aiud, Agnita, Brăila, Buhuși, Darabani, Dorohoi, Huși, Onești, Rădăuți, Roman, Rupea, Sănnicolau Mare, Suceava, Târgu-Neamț, Zărnești, s-a apreciat că *sintagma „când două sau mai multe hotărâri judecătorești definitive nu se pot concilia”, ce constituie conținutul art. 453 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură penală, precum și sintagma „toate hotărârile care nu se pot concilia” ce constituie*

conținutul art. 453 alin. (5) din Codul de procedură penală se referă și la situația în care starea de neconciliabilitate s-a creat între o hotărâre civilă definitivă cu caracter sancționator și, pe de altă parte, o hotărâre penală definitivă, în condițiile în care ambele hotărâri definitive au ca obiect stări de fapt identice sau conexe.

Potrivit opiniei exprimate, revizuirea care se întemeiază pe dispozițiile art. 453 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură penală poate avea loc atunci când două sau mai multe hotărâri judecătorești definitive nu se pot concilia, legiuitorul neprevăzând dacă aceste hotărâri judecătorești pot fi numai de natură penală ori și de natură civilă. Astfel, s-a apreciat că unde legea nu distinge, nici interpretul nu trebuie să distingă — *ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus.*

În interpretarea textelor de lege invocate s-ar putea reține că nu se pot invoca decât două hotărâri judecătorești definitive pronunțate în materie penală, latura civilă urmând să facă obiectul unei revizuirii conform Codului de procedură civilă.

Însă, prin Decizia nr. 102/2021, pronunțată de Curtea Constituțională, prin care s-a constatat neconstituționalitatea sintagmei „*cu excepția împrejurărilor care privesc existența infracțiunii*” din cuprinsul dispozițiilor art. 52 alin. (3) din Codul de procedură penală, s-a creat posibilitatea ivirii unor stări de neconciliabilitate între o hotărâre penală pronunțată ulterior rămânerii definitive a unei hotărâri civile. Or, o astfel de neconciliabilitate nu ar putea fi înlăturată decât prin exercitarea căii extraordinare de atac a revizuirii întemeiate pe prevederile art. 453 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură penală.

Totodată, nu poate fi ignorată jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, conform căreia, deși contravențiile au fost scoase de sub incidența dreptului penal și procesul penal, acestea intră în sfera „*acuzărilor în materie penală*” la care se referă primul paragraf al art. 6 din Convenție, precum și faptul că prin hotărâri civile se poate stabili cu titlul definitiv „*vinovăția*” cu privire la o acuzație de natură penală. S-a făcut referire la Cauza *Doru Lup contra României*, în care s-a luat act de declarația Guvernului României care a recunoscut încălcarea art. 6 paragraful 1 din Convenție, prin ignorarea autorității unei hotărâri definitive civile, de către o instanță penală, în condițiile în care, în procedura de revizuire în materie procesual penală, instanța română a arătat că nu se poate recunoaște neconciliabilitatea dintre o hotărâre civilă și una penală și a considerat cererea reclamantului ca inadmisibilă, în temeiul art. 453 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură penală.

În **a doua opinie**, susținută de curțile de apel Bacău, Craiova, Iași, Pitești, Timișoara, tribunalele Arad, Caraș-Severin, Cluj, Covasna, Dolj (opinie majoritară), Gorj, Mehedinți, Sibiu, Vaslui, judecătorii Botoșani, Craiova, Drobeta-Turnu Severin, Fălticeni, Iași, Întorsura Buzăului, Negrești Oaș, Piatra-Neamț, Vaslui, Vânu Mare, Timișoara, s-a apreciat că *sintagma „când două sau mai multe hotărâri judecătorești definitive nu se pot concilia”, ce constituie conținutul art. 453 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură penală, precum și sintagma „toate hotărârile care nu se pot concilia” ce constituie conținutul art. 453 alin. (5) din Codul de procedură penală nu se referă și la situația în care starea de neconciliabilitate s-a creat între o hotărâre civilă definitivă cu caracter sancționator și, pe de altă parte, o hotărâre penală definitivă, în condițiile în care ambele hotărâri definitive au ca obiect stări de fapt identice sau conexe.*

S-a arătat că pentru reținerea cazului de revizuire reglementat de art. 453 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură penală este necesară existența a cel puțin două hotărâri penale definitive, prin care instanțele să fi soluționat conflictul de drept substanțial penal (hotărârile să conțină o rezolvare a fondului cauzei), care nu se pot concilia (în sensul că inconciliabilitatea presupune ca hotărârile, prin dispozițiile lor, să se excludă una

pe alta, iar acest aspect se referă la situația de fapt, iar nu la probleme de drept) și nu au fost atacate concomitent prin intermediul altor căi extraordinare de atac.

S-a apreciat că acest caz de revizuire nu se poate referi decât la hotărâri penale, nefiind posibilă invocarea unei inconciliabilități între o hotărâre civilă (chiar și cu caracter sancționator) și una penală, în contextul în care finalitatea acestei revizuirii este reprezentată de înlăturarea din sfera ordinii de drept a unor hotărâri judecătorești penale definitive ce conțin o eroare judiciară care aduce atingere ordinii de drept constituționale, prin inconciliabilitatea acestora, și, implicit, pronunțarea unei hotărâri judecătorești care să reflecte aceeași realitate juridică.

V. Opinia specialiștilor consultați

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală a fost solicitată specialiștilor în drept penal opinia asupra chestiunii de drept supuse examinării.

Centrul de cercetări în Științe penale din cadrul Facultății de Drept a Universității de Vest din Timișoara, verificând sesizarea, în raport cu criteriile de admisibilitate stabilite de art. 475 din Codul de procedură penală, a apreciat că, în speță, nu este îndeplinită condiția privitoare la aspectul esențial, ca de lămurirea problemei de drept să depindă soluționarea pe fond a cauzei, în accepțiunea dată acestei noțiuni de jurisprudență Completului pentru dezlegarea unei chestiuni de drept. S-a arătat că modul de rezolvare a chestiunii de drept ar avea efect numai asupra soluționării admisibilității în principiu a cererii de revizuire, iar nu asupra acțiunii penale însăși.

Aspectul că, după admiterea în principiu a cererii de revizuire, instanța ar proceda, în conformitate cu dispozițiile art. 461 din Codul de procedură penală, la rejudecarea cauzei nu înseamnă că procedura admisibilității în principiu are efect direct asupra soluționării pe fond a acesteia. Această procedură de filtru are condiții specifice de admisibilitate, prevăzute de art. 459 din Codul de procedură penală, și care creează numai premisa, în caz de admitere în principiu, a rejudecării fondului cauzei penale, însă aceasta nu înseamnă că vor avea un efect direct asupra eventualei soluții date acțiunii penale.

Din perspectiva condiției ca de lămurirea problemei de drept să depindă soluționarea pe fond a cauzei, în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală s-a statuat, de principiu, asupra înțelesului ce trebuie atribuit sintagmei „*problemă de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei*”. În acest sens, prin Decizia nr. 16 din 11 octombrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 993 din 23 noiembrie 2018, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a menționat că „*prin aceasta trebuie să se înțeleagă dezlegarea raportului juridic penal născut ca urmare a încălcării relațiilor sociale protegute prin norma de incriminare, inclusiv sub aspectul consecințelor de natură civilă, și nu rezolvarea unei cereri incidentale invocate pe parcursul judecării cauzei în ultimă instanță*” (Decizia nr. 23 din 6 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 843 din 19 noiembrie 2014, Decizia nr. 2 din 27 ianuarie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 234 din 9 martie 2022, și Decizia nr. 11 din 2 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 503 din 7 iulie 2014).

S-a arătat că revizuirea întemeiată pe dispozițiile art. 453 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură penală nu presupune încălcarea autorității de lucru judecat a unei hotărâri judecătorești anterioare (cum este în această cauză), spre deosebire de cazul de contestație în anulare prevăzut de art. 426 alin. (1) lit. i) din Codul de procedură penală — când împotriva unei persoane s-au pronunțat două hotărâri definitive pentru aceeași faptă.

Astfel, s-a apreciat că, în speță, calea procesuală este greșit aleasă, întrucât nerespectarea autorității de lucru judecat de către o instanță ce a pronunțat o hotărâre penală definitivă se poate invoca pe calea contestației în anulare exercitată împotriva ultimei hotărâri pronunțate (în speță, hotărârea penală de menținere a condamnării de către Curtea de Apel Galați), iar nu pe calea revizuirii pe temeiul lipsei de conciliabilitate.

VI. Examenul jurisprudenței în materie

VI.1. Jurisprudența națională relevantă

Potrivit materialului transmis, curțile de apel au arătat că nu a fost identificată practică relevantă în materie.

VI.2. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

VI.2.1. Din perspectiva deciziilor obligatorii, menite să asigure unificarea practicii judiciare, nu au fost identificate decizii relevante în problema de drept analizată.

VI.2.2. În ceea ce privește deciziile de speță, în urma documentării prealabile întocmirii prezentului raport, la nivelul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost identificată jurisprudență referitoare la chestiunea ce constituie obiectul sesizării Curții de Apel Galați — Secția penală și pentru cauze cu minori.

Decizia nr. 121/A din 14 iunie 2022 a Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, prin care s-au reținut următoarele considerente:

„... potrivit art. 453 din Codul de procedură penală, revizuirea poate fi cerută în cazurile expres și limitativ prevăzute de lege. Fiind o cale extraordinară de atac, revizuirea poate privi exclusiv hotărârile determinate de art. 452 din Codul de procedură penală (respectiv prin care s-a soluționat latura penală sau civilă a unei cauze), și numai pentru cauzele prevăzute de art. 453 din același cod, singurele apte a provoca o reexaminare în fapt a cauzei penale. În consecință, sunt supuse revizuirii hotărârile judecătorești definitive prin care se soluționează conflictul de drept penal substanțial, iar din această categorie fac parte hotărârile prin care instanța de judecată a pronunțat o soluție de condamnare, renunțare la aplicarea pedepsei, amânarea aplicării pedepsei, de achitare sau de încetare a procesului penal.

Se constată că nu există acest caz de revizuire dacă hotărârea civilă se referă la o chestiune prealabilă, iar cea penală la aceeași chestiune prealabilă, întrucât, dacă a rămas mai întâi definitivă hotărârea civilă, se impune în fața instanței penale cu autoritate de lucru judecat [art. 52 alin. (3) din Codul de procedură penală...], iar dacă a rămas mai întâi definitivă hotărârea penală cu privire la chestiunea civilă prealabilă de care a depins soluționarea acțiunii penale, se impune cu autoritatea de lucru judecat instanței civile.”

VI.3. Jurisprudența Curții Constituționale

Prin Decizia nr. 333 din 20 mai 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1048 din 2 noiembrie 2021, referitoare la respingerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 453 alin. (4) teza întâi din Codul de procedură penală, Curtea Constituțională a statuat că:

„În ceea ce privește obiectul revizuirii, Curtea a reținut în jurisprudența sa că această cale extraordinară de atac poate fi exercitată — în cazurile limitativ prevăzute de dispozițiile art. 453 din Codul de procedură penală — numai împotriva hotărârilor judecătorești definitive pronunțate de instanțele penale, indiferent dacă acestea au rămas definitive la prima instanță (sentințe) sau la instanța de apel (decizii).

Totodată, revizuirea privește numai hotărârile judecătorești definitive care conțin o rezolvare a fondului cauzei, deoarece prin revizuire se urmărește înlăturarea erorilor de fapt pe care le conțin hotărârile judecătorești, or asemenea erori pot fi întâlnite numai în hotărârile care rezolvă fondul cauzei penale. Curtea a observat că sunt hotărâri prin care se rezolvă fondul cauzei

acelea prin care instanța se pronunță asupra raportului juridic de drept penal substanțial și asupra raportului juridic procesual penal principal.

Astfel, soluționând fondul cauzei, instanța rezolvă acțiunea penală, ceea ce, potrivit dispozițiilor art. 396 alin. (1) din Codul de procedură penală, înseamnă că hotărăște asupra învinuirii aduse inculpatului, pronunțând, după caz, condamnarea, renunțarea la aplicarea pedepsei, amânarea aplicării pedepsei, achitarea sau încetarea procesului penal.”

Prin Decizia nr. 102 din 17 februarie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 357 din 7 aprilie 2021, Curtea Constituțională a constatat că sintagma „cu excepția împrejurărilor care privesc existența infracțiunii” din cuprinsul dispozițiilor art. 52 alin. (3) din Codul de procedură penală este neconstituțională.

Cu referire la prevederile art. 52 alin. (3) din Codul de procedură penală, instanța de contencios constituțional a statuat că „43. ... norma procesual penală analizată determină prezența în practica instanțelor penale a mai multor variante de soluții, substanțial diferite, în privința recunoașterii autorității de lucru judecat a hotărârilor civile definitive în fața organelor judiciare penale, atunci când acestea vizează chestiuni prealabile ale cauzei penale. Aceste soluții variază, de la aplicarea directă de către instanțele penale a principiului autorității de lucru judecat a hotărârilor altor instanțe, aplicare ce se realizează prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului în materia analizată, coroborată cu art. 20 din Constituție — rezolvare mai nouă, venită pe filiera imperativului respectării principiilor ce decurg din jurisprudența instanțelor internaționale — până la soluția procesual penală clasică în dreptul românesc, aceea a cercetării de către instanța penală a tuturor aspectelor ce vizează, direct sau indirect, raportul juridic penal de conflict.

.....
48. Or, prin raportare la standardele convenționale anterior menționate, nu există niciun argument obiectiv și rezonabil care să justifice reexaminarea de către instanța penală a unor aspecte ale cauzei ce constituie chestiuni prealabile și care au fost soluționate, printr-o hotărâre definitivă, de către o instanță competentă să judece într-o altă materie, chiar dacă aceste chestiuni privesc existența infracțiunii. Totodată, noțiunea de infracțiune este definită prin referire la elemente de tipicitate ale acesteia, motiv pentru care chestiunile prealabile nu pot avea în vedere decât aceleași elemente.”

VII. Jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului

În Cererea nr. 25.159/11 — *Doru Lup împotriva României*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a luat act de declarația Guvernului României prin care a recunoscut încălcarea art. 6 paragraful 1 din Convenție, cu privire la încălcarea autorității unei hotărâri definitive, în condițiile în care, în procedura de revizuire în materie procesual penală, instanța română a arătat că revizuirea ar putea viza numai situația în care ar exista o contradicție între hotărâri judecătorești penale.

VIII. Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție nu a formulat un punct de vedere, dar a înaintat o hotărâre relevantă din practica Înaltei Curți de Casație și Justiție, redată rezumativ la pct. VI.2 al prezentei decizii.

IX. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția judiciară, în cuprinsul concluziilor formulate, a solicitat respingerea, ca inadmisibilă, a sesizării Curții de Apel Galați — Secția penală și pentru cauze cu minori.

Prin raportare la criteriile de admisibilitate prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală s-a apreciat că nu este îndeplinită condiția ca de lămurirea chestiunii de drept să depindă soluționarea pe fond a cauzei în care a fost invocată, pentru următoarele argumente:

În dosarul instanței de trimitere se invocă inconciliabilitatea dintre o sentință penală rămasă definitivă în data de 14 martie 2019 și o decizie pronunțată în recurs în data de 21 octombrie 2015 de către o instanță de contencios administrativ și fiscal, hotărâri judecătorești care par să interpreteze diferit aceeași realitate juridică, în contextul în care apelantului i-au fost închise toate căile interne în vederea remedierii situației sale juridice, inclusiv revizuirea întemeiată pe art. 453 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală, deși a invocat în fața instanței penale excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 alin. (3) din Codul de procedură penală, excepție admisă prin Decizia nr. 102 din 17 februarie 2021 a Curții Constituționale a României.

Deși legiuitorul nu a menționat expres că inconciliabilitatea privește doar hotărârile pronunțate în cauze penale, din interpretarea dispozițiilor art. 453 alin. (1) lit. e) coroborat cu art. 452 alin. (1), art. 453 alin. (1), (2) și (5), art. 458, art. 460 alin. (4) și art. 462 alin. (1) din Codul de procedură penală rezultă că prin instituirea acestui caz de revizuire au fost avute în vedere doar hotărârile definitive pronunțate de instanțele penale care se exclud reciproc, calea extraordinară de atac vizând latura penală a hotărârilor, în acest sens pronunțându-se și Curtea Constituțională.

În consecință, având în vedere că prevederile art. 453 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură penală sunt clare, neechivoce, iar aplicarea corectă a dreptului se impune într-un mod atât de evident, încât nu lasă loc de îndoială cu privire la modul de soluționare a întrebării adresate, se constată că nu este îndeplinită condiția prevăzută de art. 475 din Codul de procedură penală, în sensul ca soluționarea pe fond a cauzei să depindă de lămurirea chestiunii de drept care face obiectul sesizării.

Din cuprinsul încheierii de sesizare a instanței supreme rezultă că există o contrarietate între o hotărâre penală definitivă de condamnare și o hotărâre civilă rămasă definitivă anterior celei penale, prin care a fost soluționată o chestiune de fapt apreciată de către titularul cererii de revizuire ca fiind o chestiune prealabilă. Revizuentul condamnat a invocat atât în cursul judecății în primă instanță, cât și în căile de atac (apel și revizuire) autoritatea de lucru judecat a hotărârii pronunțate de către instanța civilă, însă instanța de fond și cea de apel au constatat inaplicabilitatea în cauză a principiului *non bis idem*, cu motivarea că nu există identitate de obiect și cauză între speța în care a fost pronunțată decizia civilă și cea în care a fost dispusă condamnarea.

S-a susținut că, analizând încheierea de sesizare a instanței supreme, se constată că instanța de trimitere, investită cu apelul formulat împotriva sentinței de respingere a celei de-a doua cereri de revizuire, urmărește să afle dacă autoritatea de lucru judecat a unei hotărâri definitive pronunțată de o altă instanță poate fi invocată în revizuire și, practic, să obțină de la Înalta Curte de Casație și Justiție rezolvarea în concret a cauzei în sensul confirmării sau infirmării soluției ce se prefigurează, ceea ce excedează limitele procedurii prealabile prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală, fiind atributul exclusiv al instanței de trimitere.

Prin urmare, s-a apreciat că problema ridicată de instanța de trimitere nu poate primi o rezolvare de principiu, deoarece identificarea soluției în drept presupune o analiză prealabilă a elementelor de fapt specifice cauzei concrete, demers inadmisibil în cadrul procedurii reglementate de art. 475 din Codul de procedură penală.

X. Dispoziții legale incidente

Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 486 din 15 iulie 2010

Art. 452 alin. (1) — Hotărârile supuse revizuirii

(1) Hotărârile judecătorești definitive pot fi supuse revizuirii atât cu privire la latura penală, cât și cu privire la latura civilă.

Art. 453 — Cazurile de revizuire

(1) Revizuirea hotărârilor judecătorești definitive, cu privire la latura penală, poate fi cerută când:

(...)

e) când două sau mai multe hotărâri judecătorești definitive nu se pot concilia.

(2) Revizuirea hotărârilor judecătorești penale definitive, exclusiv cu privire la latura civilă, poate fi cerută numai în fața instanței civile, potrivit Codului de procedură civilă.

(...)

(5) În cazul prevăzut la alin. (1) lit. e), toate hotărârile care nu se pot concilia sunt supuse revizuirii.

Art. 458 — Instanța competentă

Când temeiul cererii de revizuire constă în existența unor hotărâri ce nu se pot concilia, competența se determină potrivit dispozițiilor art. 44.

Art. 460 — Măsurile care pot fi luate odată cu sau ulterior admiterii în principiu

(4) În cazul admiterii în principiu a cererii de revizuire pentru existența unor hotărâri care nu se pot concilia, cauzele în care aceste hotărâri au fost pronunțate se reunesc în vederea rejudecării.

Art. 462 — Soluțiile după rejudecare

(1) Dacă se constată că cererea de revizuire este întemeiată, instanța anulează hotărârea, în măsura în care a fost admisă revizuirea, sau hotărârile care nu se pot concilia și pronunță o nouă hotărâre potrivit dispozițiilor art. 395—399, care se aplică în mod corespunzător.

XI. Opinia judecătorului-raportor

Judecătorul-raportor a considerat că sesizarea este inadmisibilă, nefiind îndeplinită una dintre condițiile de admisibilitate menționate de art. 475 din Codul de procedură penală, în sensul că se dorește prin sesizarea formulată o confirmare a soluției ce se prefigurează în cauză și nu o dezlegare a unei probleme de drept ce impune apelarea la mecanismul de asigurare a unei practici judiciare unitare prin pronunțarea unei hotărâri prealabile obligatorii.

XII. Înalta Curte de Casație și Justiție

În urma examinării sesizării formulate de Curtea de Apel Galați — Secția penală și pentru cauze cu minori, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, a raportului întocmit de judecătorul-raportor și a problemei ce se solicită a fi dezlegată, constată următoarele:

Cu privire la admisibilitatea sesizării

Examinând sesizarea formulată de Curtea de Apel Galați — Secția penală și pentru cauze cu minori, sub aspectul admisibilității acesteia, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală reține următoarele:

În conformitate cu dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală, dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că există o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.

Din conținutul textului de lege enunțat rezultă că admisibilitatea sesizării formulate în procedura pronunțării unei hotărâri prealabile impune îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

— instanța care a formulat întrebarea să fie investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță;

— chestiunea de drept supusă analizei să nu fi primit o rezolvare anterioară printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și să nu facă obiectul unui asemenea recurs în curs de soluționare;

— soluționarea pe fond a cauzei să depindă de lămurirea chestiunii de drept ce face obiectul sesizării.

În analiza primei condiții ce se impune a fi îndeplinită, respectiv ca instanța care a formulat întrebarea să fie investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, se constată că aceasta este îndeplinită, deoarece instanța care a adresat sesizarea este Curtea de Apel Galați — Secția penală și pentru cauze cu minori investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, respectiv apelul formulat de apelantul revizuent D.A.M. împotriva Sentinței penale nr. 2 din 3.06.2022, pronunțată de Tribunalul Brăila.

În analiza condiției negative impuse de art. 475 din Codul de procedură penală, chestiunea de drept supusă analizei să nu fi primit o rezolvare anterioară printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și să nu facă obiectul unui asemenea recurs în curs de soluționare, se constată că este îndeplinită în cauză și această condiție.

În acest sens, se impune a se preciza că, în mod constant, s-a statuat în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală al Înaltei Curți de Casație și Justiție că în analiza condiției referitoare la existența unei chestiuni de drept care să nu fi fost încă dezlegată de instanța supremă prin mecanismele legale ce asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către instanțele judecătorești este obligatoriu a ne raporta atât la hotărâri prin care să se fi statuat în mod explicit asupra problemei de drept ridicate de instanța de trimitere, cât și la considerentele unei asemenea decizii, dacă aceasta oferă elemente suficiente care să conducă la dezlegarea problemei de drept invocate.

Or, în speță, chestiunea de drept ridicată prin intermediul sesizării în cauză nu a mai fost examinată în modalitatea în care a fost formulată, iar Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat în mod explicit asupra ei printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

În ceea ce privește cea de-a treia condiție referitoare la legătura problemei de drept ce se solicită a fi dezlegată cu soluționarea pe fond a cauzei din perspectiva existenței unei veritabile chestiuni de drept care să necesite o dezlegare din partea Înaltei Curți de Casație și Justiție se constată că nu este îndeplinită această condiție atât din perspectiva conferită acestui criteriu de jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, cât și din modul în care a fost formulată și supusă spre dezlegare această întrebare.

În jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală s-a apreciat în mod constant că este admisibilă întrebarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile doar în cazul unei dificultăți reale de interpretare a textelor de lege, care este de natură a naște o îndoială rezonabilă asupra conținutului acestora (Decizia nr. 5 din 10 februarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 183 din 11 martie 2016, și Decizia nr. 6 din 2 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 287 din 15 aprilie 2016).

Scopul acestei proceduri este de a da dezlegări asupra unor probleme veritabile și dificile de drept, iar sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție conform art. 475 din Codul de procedură penală trebuie efectuată doar în situația în care, în cursul

soluționării unei cauze penale, se pune problema interpretării și aplicării unor dispoziții legale neclare, echivoce, care ar putea da naștere mai multor situații.

Intervenția Înaltei Curți de Casație și Justiție în procedura reglementată de art. 475 din Codul de procedură penală este legitimă atunci când tinde la clarificarea înțelesului uneia sau mai multor norme juridice ambigue sau complexe, al căror conținut ori succesiune în timp poate da naștere unor dificultăți rezonabile de interpretare pe cale judecătorească, afectând, în final, unitatea aplicării lor de către instanțele naționale.

Interpretarea urmărește cunoașterea înțelesului exact al noimei, clarificarea sensului și scopului acesteia, așa încât procedura prealabilă nu poate fi folosită în cazul în care aplicarea corectă a dreptului se impune într-un mod atât de evident încât nu lasă loc de îndoială cu privire la modul de soluționare a întrebării adresate.

Cu privire la problema de drept a cărei dezlegare se solicită, se constată că aceasta nu constituie o reală problemă de drept, generată de dificultăți de interpretare a noimei de incriminare sau de opinii divergente exprimate în acest sens și argumentate din punct de vedere juridic.

Potrivit art. 452 alin. (1) din Codul de procedură penală, *„Hotărârile judecătorești definitive pot fi supuse revizuirii atât cu privire la latura penală, cât și cu privire la latura civilă.”*, iar dispozițiile art. 453 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură penală stabilesc faptul că *„revizuirea hotărârilor judecătorești definitive poate fi cerută când două sau mai multe hotărâri judecătorești nu se pot concilia”*.

În concret, nu există o dificultate reală de interpretare a conținutului dispozițiilor art. 453 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură penală și mai exact a sintagmei *„toate hotărârile care nu se pot concilia”*, întrucât această normă procesuală penală a primit de-a lungul timpului dezlegări care permit, în mod facil, aplicarea și interpretarea sa.

Astfel, în jurisprudența referitoare la această chestiune de drept, instanța de contencios constituțional a reținut constant că revizuirea privește numai hotărârile judecătorești definitive care conțin o rezolvare a fondului cauzei, având în vedere faptul că prin această cale extraordinară de atac se urmărește înlăturarea erorilor de fapt pe care le conțin hotărârile judecătorești, iar astfel de erori pot fi întâlnite numai în hotărârile care rezolvă fondul cauzei penale, prin acestea pronunțându-se atât asupra raportului juridic de drept penal substanțial, cât și asupra raportului juridic procesual penal principal.

Această motivare a fost reiterată și în deciziile ulterioare ale Curții Constituționale, reținând în mod similar că *„revizuirea privește numai hotărârile judecătorești definitive care conțin o rezolvare a fondului cauzei, deoarece prin revizuire se urmărește înlăturarea erorilor de fapt pe care le conțin hotărârile judecătorești, or, asemenea erori pot fi întâlnite numai în hotărârile care rezolvă fondul cauzei penale. Sunt hotărâri prin care se rezolvă fondul cauzei acelea prin care instanța se pronunță asupra raportului juridic de drept penal substanțial și asupra raportului juridic procesual penal principal”*.

De asemenea, Curtea Constituțională a reținut că pot fi atacate pe calea revizuirii numai hotărârile definitive prin care s-a soluționat fondul cauzei prin condamnare, achitare sau încetarea procesului penal¹.

Totodată, Decizia nr. XVII din 19 martie 2007², pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Secțiile Unite în soluționarea unui recurs în interesul legii, continuă să producă efecte și după intrarea în vigoare a noului Cod de procedură penală, în sensul că încheierile definitive prin care s-au dispus soluțiile de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei pot face obiectul revizuirii, întrucât și în aceste ipoteze instanța constată, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat, potrivit art. 396 alin. (3) și (4) din Codul de procedură penală, însă încheierile care nu soluționează fondul cauzei nu se încadrează în categoria hotărârilor care, potrivit art. 452 din Codul de procedură penală, sunt supuse revizuirii.

Prin Decizia nr. 2 din 27 ianuarie 2022³, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, pe o sesizare similară, deși a respins-o ca inadmisibilă, a arătat că: *„(...) revizuirea întemeiată pe dispozițiile art. 453 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură penală presupune existența a două sau mai multe hotărâri judecătorești prin care s-a rezolvat fondul acțiunii penale a cauzei. Or, procedura pronunțării unei asemenea hotărâri este condiționată de existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea acțiunii penale pe fond a cauzei în care s-a dispus sesizarea, nefiind permis a se apela la acest mijloc legal în scopul de a primi de la instanța supremă rezolvarea în concret a speței în formula confirmării sau infirmării soluției ce se prefigurează în cauză”*.

Înalta Curte de Casație și Justiție apreciază că, deși dispozițiile art. 453 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură penală nu menționează în mod expres că hotărârile care nu se pot concilia trebuie să fie hotărâri penale, acest aspect rezultă neechivoc din normele care reglementează competența și procedura de judecare a cererii de revizuire.

Dispozițiile art. 458 din Codul de procedură penală prevăd: *„Când temeiul cererii de revizuire constă în existența unor hotărâri ce nu se pot concilia, competența se determină potrivit dispozițiilor art. 44.”*

Art. 460 alin. (4) din Codul de procedură penală prevede că: *„În cazul admiterii în principiu a cererii de revizuire pentru existența unor hotărâri ce nu se pot concilia, cauzele în care aceste hotărâri au fost pronunțate se reunesc în vederea rejudecării.”*, iar art. 461 alin. (1) din Codul de procedură penală prevede că, după admiterea în principiu a cererii de revizuire, rejudecarea se face potrivit regulilor de procedură privind judecarea în primă instanță și se pronunță o nouă hotărâre potrivit dispozițiilor art. 462 din Codul de procedură penală.

Or, în raport cu conținutul și din modul în care a fost formulată sesizarea, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală consideră însă că în speță nu este îndeplinită condiția referitoare la legătura problemei de drept ce se solicită a fi dezlegată cu soluționarea pe fond a cauzei din perspectiva existenței unei

¹ Decizia nr. 873/2015 referitoare la respingerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 453 alin. (3) și alin. (4) teza întâi din Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 211 din 22 martie 2016, Decizia nr. 126/2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 185 din 11 martie 2016, de admitere a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 453 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală; Decizia nr. 333/2021 referitoare la respingerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 453 alin. (4) teza întâi din Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1048 din 2 noiembrie 2021.

² Prin Decizia nr. XVII din 19 martie 2007, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Secțiile Unite, s-a stabilit: *„cererea de revizuire îndreptată împotriva unei hotărâri judecătorești definitive, pronunțată în temeiul art. 278¹ alin. (8) lit. a) și b) din Codul de procedură penală, este inadmisibilă.”*

³ Prin Decizia nr. 2 din 27 ianuarie 2022, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 234 din 9 martie 2022, s-a respins ca inadmisibilă sesizarea formulată de Curtea de Apel Timișoara ce a avut ca obiect întrebarea: *„Dacă în interpretarea dispozițiilor art. 452 alin. (1) din Codul de procedură penală o cerere de revizuire întemeiată pe dispozițiile art. 453 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură penală poate fi îndreptată și împotriva unei hotărâri penale definitive, dar care nu soluționează fondul cauzei.”*

chestiuni de drept care să vizeze o judecată propriu-zisă a unei cauze, astfel cum prevăd dispozițiile art. 349 și următoarele din Codul de procedură penală în titlul III intitulat *Judecata*.

Noua hotărâre la care se referă art. 462 din Codul de procedură penală este aceea hotărâre prin care instanța rezolvă acțiunea penală în sensul prevăzut de art. 396 alin. (1) din Codul de procedură penală, și anume hotărârea prin care „instanța hotărăște asupra învinuirii aduse inculpatului, pronunțând, după caz, condamnarea, renunțarea la aplicarea pedepsei, amânarea aplicării pedepsei, achitarea sau încetarea procesului penal”.

Dincolo de conținutul neechivoc al acestor dispoziții legale menționate, nici dispozițiile art. 43 din Codul de procedură penală și nici cele ale art. 44 din Codul de procedură penală nu reglementează ipoteza reunirii unei cauze penale cu o cauză civilă, nefiind posibilă invocarea unei inconciliabilități între o hotărâre civilă chiar și cu caracter sancționator și una penală, în contextul în care finalitatea este reprezentată de înlăturarea din sfera ordinii de drept a unor hotărâri judecătorești penale definitive ce conțin o eroare judiciară care aduce atingere ordinii de drept constituționale, prin inconciliabilitatea acestora, și, implicit, pronunțarea unei hotărâri judecătorești care să reflecte aceeași realitate juridică.

Înalta Curte de Casație și Justiție apreciază că se reține caracterul inconciliabil al soluțiilor pronunțate în cazul în care acestea se exclud una pe cealaltă (de exemplu, printr-o hotărâre judecătorească, complicii la săvârșirea unei infracțiuni sunt condamnați, în vreme ce autorii, judecați ulterior, sunt achitați, considerându-se că fapta nu există). Sau, altfel spus, caracterul inconciliabil vizează, în principiu, situația de fapt reținută, dar această inconciliabilitate poate privi și situații de drept diferite, întemeiate pe aceeași bază factuală.

Raportat la argumentele expuse, rezultă neechivoc că hotărârile inconciliabile trebuie să fie hotărâri penale, întrucât cazurile de revizuire de la art. 453 din Codul de procedură penală privesc doar latura penală, astfel că instanța de revizuire va putea anula doar hotărârile penale care nu se pot concilia și va pronunța o nouă hotărâre, or, nu se poate ca instanța penală să anuleze o hotărâre civilă și aceasta cu atât mai mult cu cât la alin. (2) al aceluiași art. 453 din Codul de procedură penală se menționează că revizuirea hotărârilor judecătorești penale definitive cu privire la latura civilă poate fi cerută numai în fața instanței civile, potrivit Codului de procedură civilă.

Scopul interpretării unei norme juridice procesual penale constă în a vedea care este sfera relațiilor sociale cărora li se aplică norma, conținutul interpretării fiind tocmai stabilirea sensului voinței legiuitorului, exprimată în norma procesual penală supusă interpretării.

Raportat la considerentele expuse, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală apreciază că în realitate se dorește, prin sesizarea formulată, o confirmare a soluției ce se prefigurează în cauză, și nu o dezlegare a unei probleme de drept ce impune apelarea la mecanismul de asigurare a unei practici judiciare unitare prin pronunțarea unei hotărâri prealabile obligatorii⁴.

Pentru a fi admisibilă o astfel de sesizare este necesar ca prin întrebarea formulată să se tindă la interpretarea, *in abstracto*, a unor dispoziții legale determinate, iar nu la rezolvarea implicită a unor chestiuni ce țin de particularitățile fondului speței.

Prin sesizarea formulată se urmărește în concret obținerea de clarificări suplimentare cu privire la incidența unei dispoziții legale care în realitate este clară și lipsită de orice echivoc în interpretare și aplicare, astfel încât întrebarea adresată spre dezlegare Înaltei Curți de Casație și Justiție are un caracter inadmisibil.

Pentru toate argumentele mai sus expuse, în temeiul art. 475 și 477 din Codul de procedură penală,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Galați — Secția penală și pentru cauze cu minori, în Dosarul nr. 2.564/1/2022, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a următoarelor chestiuni de drept în materie penală:

„Dacă sintagma «când două sau mai multe hotărâri judecătorești definitive nu se pot concilia», ce constituie conținutul articolului 453 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură penală, precum și sintagma «toate hotărârile care nu se pot concilia», ce constituie conținutul articolului 453 alin. (5) din Codul de procedură penală se referă și la situația în care starea de neconciliabilitate s-a creat între o hotărâre civilă definitivă cu caracter sancționator și, pe de altă parte, o hotărâre penală definitivă, în condițiile în care ambele hotărâri definitive au ca obiect stări de fapt identice sau conexe.”

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 13 februarie 2023.

PREȘEDINTELE SECȚIEI PENALE A ÎNALTEI CURȚI
DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
judecător **ANDREI CLAUDIU RUS**

Magistrat-asistent,
Elena Rosana Bota

⁴ Decizia nr. 26 din 23 noiembrie 2017, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 328 din 13 aprilie 2018.

ACTE ALE AUTORITĂȚII DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

AUTORITATEA DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

NORMĂ

privind modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 41/2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate ale entităților care desfășoară activitate de asigurare și/sau reasigurare

În conformitate cu prevederile art. 2 alin. (1) lit. b), art. 3 alin. (1) lit. b) și ale art. 6 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 4 alin. (3) lit. b) și al art. 28 alin. (8) din Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, al prevederilor art. 173 alin. (1) lit. t) și art. 179 alin. (4) teza a II-a din Legea nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare, cu modificările și completările ulterioare,

în urma deliberărilor Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară din cadrul ședinței din data de 1 februarie 2023,

Autoritatea de Supraveghere Financiară emite următoarea normă:

Art. I. — Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 41/2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate ale entităților care desfășoară activitate de asigurare și/sau reasigurare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 2 și 2 bis din 4 ianuarie 2016, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. **La articolul 1, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (2¹), cu următorul cuprins:**

„(2¹) Prin excepție de la prevederile alin. (2) lit. c), dispozițiile pct. 8, 571¹—571¹² din anexă se aplică subunităților fără personalitate juridică stabilite în România în conformitate cu prevederile Legii nr. 237/2015, care aparțin unor societăți de asigurare și reasigurare ale căror forme juridice în statul terț respectiv sunt similare următoarelor forme juridice din România:

- societăților pe acțiuni; sau
- societăților cu răspundere limitată; sau
- societăților în comandită pe acțiuni.”

2. **La articolul 3, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Art. 3. — (1) Consiliul de administrație/Membrii directoratului, conducătorul compartimentului economico-financiar sau persoanele desemnate potrivit legii ale societăților de asigurare și/ sau de reasigurare, persoanele care au obligația gestionării subunităților răspund potrivit responsabilităților și competențelor stabilite pentru întocmirea și aprobarea corespunzătoare a propriilor politici contabile conforme cu reglementările contabile din anexă.”

3. **În anexă, la capitolul 1 „Aria de aplicabilitate, definiții și categorii de entități raportoare și de grupuri”, punctul 2 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„2. — Prezentele reglementări transpun:

— Directiva Comunităților Economice Europene 91/674/EEC din data de 19 decembrie 1991 privind situațiile financiare anuale și consolidate ale societăților de asigurare, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 374 din 31 decembrie 1991, cu modificările ulterioare;

— prevederile aplicabile entităților care desfășoară activitate de asigurare și/sau reasigurare din Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind situațiile financiare anuale, situațiile financiare consolidate și rapoartele conexe ale anumitor tipuri de întreprinderi, de modificare a Directivei 2006/43/CE a Parlamentului European

și a Consiliului și de abrogare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 182 din 29 iunie 2013;

— Directiva 2014/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 octombrie 2014 de modificare a Directivei 2013/34/UE în ceea ce privește prezentarea de informații nefinanciare și de informații privind diversitatea de către anumite întreprinderi și grupuri mari, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 330 din 15 noiembrie 2014;

— Directiva (UE) 2021/2.101 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2021 de modificare a Directivei 2013/34/UE în ceea ce privește prezentarea, de către anumite întreprinderi și sucursale, de informații privind impozitul pe profit, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 429 din 1 decembrie 2021.”

4. **În anexă, după capitolul 11 „Controlul intern” se introduce un nou capitol, capitolul 11¹ „Raportul privind informațiile referitoare la impozitul pe profit”, cuprinzând punctele 571¹—571¹³, cu următorul cuprins:**

„CAPITOLUL 11¹

Raportul privind informațiile referitoare la impozitul pe profit

SECȚIUNEA 111.1

Definiții legate de raportarea informațiilor referitoare la impozitul pe profit

571¹. — (1) În înțelesul prezentului capitol se aplică următoarele definiții:

1. *societate-mamă de cel mai înalt rang* — o societate care întocmește situațiile financiare anuale consolidate ale celui mai mare grup de entități;

2. *situații financiare anuale consolidate* — situațiile financiare care sunt întocmite de o societate-mamă a unui grup, în care activele, datoriile, capitalurile proprii, veniturile și cheltuielile sunt prezentate ca fiind cele ale unei singure entități economice;

3. *jurisdicție fiscală* — un stat sau o jurisdicție nestatală care are autonomie fiscală în ceea ce privește impozitul pe profit;

4. *societate individuală* — o societate de asigurare și/sau reasigurare care nu face parte dintr-un grup, astfel cum este definit la pct. 8 lit. i).

(2) În sensul pct. 571²—571⁷, cifra de afaceri are înțelesul definiției de la pct. 8 lit. c).

SECȚIUNEA 111.2

Entități și sucursale care au obligația de a transmite rapoarte cu privire la impozitul pe profit

5712. — (1) Societățile-mamă de cel mai înalt rang, a căror cifră de afaceri consolidată a depășit la data bilanțului lor, pentru fiecare dintre ultimele două exerciții financiare consecutive, cuantumul de 3.700.000.000 lei (echivalentul a 747.474.740 euro la cursul valutar publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene la data de 21 decembrie 2021), astfel cum se reflectă în situațiile lor financiare anuale consolidate, întocmesc, publică și asigură accesul la un raport privind informațiile referitoare la impozitul pe profit pentru cel mai recent dintre respectivele două exerciții financiare consecutive.

(2) Societățile-mamă de cel mai înalt rang sunt exceptate de la aplicarea prevederilor alin. (1) atunci când cifra de afaceri consolidată a acestora la data bilanțului scade sub cuantumul de 3.700.000.000 lei pentru fiecare dintre ultimele două exerciții financiare consecutive, astfel cum se reflectă în situațiile lor financiare anuale consolidate.

(3) Societățile individuale a căror cifră de afaceri a depășit la data bilanțului lor, pentru fiecare dintre ultimele două exerciții financiare consecutive, cuantumul de 3.700.000.000 lei, astfel cum se reflectă în situațiile lor financiare anuale individuale, întocmesc, publică și asigură accesul la un raport privind informațiile referitoare la impozitul pe profit pentru cel mai recent dintre respectivele două exerciții financiare consecutive.

(4) Prevederile alin. (3) nu se aplică unei societăți individuale atunci când cifra de afaceri a acesteia, la data bilanțului, scade sub cuantumul de 3.700.000.000 lei pentru fiecare dintre ultimele două exerciții financiare consecutive, astfel cum se reflectă în situațiile sale financiare individuale.

5713. — Prevederile pct. 5712 alin. (1) și (3) nu se aplică societăților individuale sau societăților-mamă de cel mai înalt rang și entităților lor afiliate în cazul în care aceste entități, inclusiv sucursalele acestora, sunt stabilite, își au sediul social sau au o activitate economică permanentă pe teritoriul României și în nicio altă jurisdicție fiscală.

5714. — (1) Filialele controlate de către o societate-mamă de cel mai înalt rang dintr-un stat terț publică și asigură accesul la un raport privind informațiile referitoare la impozitul pe profit privind respectiva societate-mamă de cel mai înalt rang pentru cel mai recent dintre ultimele două exerciții financiare consecutive, atunci când cifra de afaceri consolidată a depășit la data bilanțului său, pentru fiecare dintre respectivele două exerciții financiare consecutive, cuantumul de 3.700.000.000 lei, astfel cum se reflectă în situațiile sale financiare consolidate.

(2) Atunci când informațiile sau raportul prevăzut la alin. (1) nu sunt disponibile, filiala solicită societății-mamă de cel mai înalt rang să îi furnizeze toate informațiile necesare pentru a-i permite să își îndeplinească obligațiile în temeiul alin. (1); în cazul în care societatea-mamă de cel mai înalt rang nu furnizează toate informațiile solicitate, filiala întocmește, publică și asigură accesul la un raport privind informațiile referitoare la impozitul pe profit, care conține toate informațiile, obținute sau dobândite, pe care aceasta le deține, precum și o declarație care indică faptul că societatea-mamă de cel mai înalt rang a acesteia nu a pus la dispoziție informațiile necesare.

(3) Filialele prevăzute la alin. (1) sunt exceptate de la aplicarea prevederilor alin. (1) și (2) atunci când totalul cifrei de afaceri consolidate a societății-mamă de cel mai înalt rang, la data bilanțului său, scade sub cuantumul de 3.700.000.000 lei pentru fiecare dintre ultimele două exerciții financiare consecutive, astfel cum se reflectă în situațiile sale financiare anuale consolidate.

5715. — (1) Sucursalele din România, înființate de entitățile din state terțe prevăzute la pct. 3 alin. (1) lit. c), publică și asigură accesul la un raport privind informațiile referitoare la impozitul pe profit privind societatea-mamă de cel mai înalt rang sau societatea individuală menționată la alin. (4) lit. a), în ceea ce privește cel mai recent dintre ultimele două exerciții financiare consecutive.

(2) În cazul în care informațiile sau raportul prevăzut la alin. (1) nu sunt disponibile, persoana sau persoanele desemnate

să îndeplinească formalitățile de publicitate menționate la pct. 5711² alin. (2) solicită societății-mamă de cel mai înalt rang sau societății individuale menționate la alin. (4) lit. a) să le furnizeze toate informațiile necesare pentru a le permite să își îndeplinească obligațiile.

(3) În cazul în care nu sunt furnizate toate informațiile solicitate, sucursala întocmește, publică și asigură accesul la un raport privind informațiile referitoare la impozitul pe profit, care conține toate informațiile pe care aceasta le deține, le-a obținut sau le-a dobândit, și o declarație care indică faptul că societatea-mamă de cel mai înalt rang sau societatea individuală nu a pus la dispoziție informațiile necesare.

(4) Unei sucursale i se aplică regulile prevăzute la prezentul punct numai în cazul în care sunt îndeplinite următoarele criterii:

a) societatea care a deschis sucursala este fie o entitate afiliată unui grup a cărui societate-mamă de cel mai înalt rang este dintr-un stat terț și a cărui cifră de afaceri consolidată a depășit la data bilanțului său, pentru fiecare din ultimele două exerciții financiare consecutive, cuantumul de 3.700.000.000 lei, astfel cum se reflectă în situațiile sale financiare anuale consolidate, fie o societate individuală a cărei cifră de afaceri a depășit la data bilanțului său, pentru fiecare dintre ultimele două exerciții financiare consecutive, cuantumul de 3.700.000.000 lei, astfel cum se reflectă în situațiile sale financiare; și

b) societatea-mamă de cel mai înalt rang menționată la lit. a) nu are o altă filială.

(5) Inclusiv în situația în care criteriile prevăzute la alin. (4) nu sunt îndeplinite, obligațiile de raportare stabilite la prezentul punct se aplică numai sucursalelor a căror cifră de afaceri netă calculată la data încheierii exercițiului financiar a depășit pragul prevăzut la art. 3 alin. (2) din Directiva 2013/34/UE, pentru fiecare dintre ultimele două exerciții financiare consecutive.

(6) Sucursalele sunt exceptate de la obligațiile de raportare stabilite la prezentul punct fie în cazul în care criteriul prevăzut la alin. (4) lit. a) încetează să mai fie îndeplinit timp de două exerciții financiare consecutive, fie atunci când cifra de afaceri netă scade sub pragul prevăzut la art. 3 alin. (2) din Directiva 2013/34/UE, pentru fiecare dintre ultimele două exerciții financiare consecutive.

5716. — Prevederile pct. 5714 și 5715 nu se aplică în cazul în care un raport privind informațiile referitoare la impozitul pe profit este întocmit de societatea-mamă de cel mai înalt rang sau de societatea individuală dintr-un stat terț conform pct. 5718—5711⁰ și îndeplinește următoarele criterii:

a) este pus la dispoziția publicului, gratuit și într-un format de raportare electronică cu citire automată:

(i) pe site-ul respectivei societăți-mamă de cel mai înalt rang sau al societății individuale respective;

(ii) în cel puțin una dintre limbile oficiale ale Uniunii;

(iii) în termen de cel mult 12 luni de la data încheierii exercițiului financiar pentru care este întocmit raportul; și

b) identifică denumirea și sediul social al filialei sau denumirea și adresa sucursalei care intră sub incidența legislației unui stat membru și care a publicat un raport în conformitate cu pct. 5711¹ alin. (1).

5717. — Filialele sau sucursalele care nu fac obiectul dispozițiilor de la pct. 5714 și 5715 publică și asigură accesul la un raport privind informațiile referitoare la impozitul pe profit în cazul în care aceste filiale sau sucursale servesc exclusiv obiectivului eludării cerințelor de raportare stabilite în prezentul capitol.

SECȚIUNEA 111.3

Conținutul raportului privind informațiile referitoare la impozitul pe profit

5718. — (1) Raportul privind informațiile referitoare la impozitul pe profit care trebuie prezentat în temeiul pct. 5712—5717 include informații cu privire la toate activitățile societății individuale sau ale societății-mamă de cel mai înalt rang, inclusiv activitățile tuturor entităților afiliate, consolidate în situațiile financiare aferente exercițiului financiar în cauză.

(2) Informațiile menționate la alin. (1) cuprind:

a) numele societății-mamă de cel mai înalt rang sau al societății individuale, exercițiul financiar în cauză, moneda utilizată pentru prezentarea raportului și, după caz, o listă a tuturor filialelor consolidate în situațiile financiare ale societății-mamă de cel mai înalt rang, pentru exercițiul financiar relevant, stabilite în Uniunea Europeană sau în jurisdicțiile fiscale incluse în anexele I și II la Concluziile Consiliului privind lista UE revizuită a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale;

b) o scurtă descriere a naturii activităților acestora;

c) numărul de salariați în echivalent normă întregă;

d) veniturile, care reprezintă suma cifrei de afaceri, a altor venituri din exploatare, a veniturilor din interese de participare, cu excepția dividendelor primite de la entitățile afiliate, a veniturilor din alte investiții și împrumuturi care fac parte din activele imobilizate, a altor dobânzi de încasat și a altor venituri similare enumerate la pct. 403—405;

e) quantumul profitului sau pierderii brut(e);

f) quantumul impozitului pe profit acumulat în cursul exercițiului financiar în cauză, care reprezintă cheltuielile curente cu impozitele recunoscute în ceea ce privește profiturile sau pierderile impozabile din exercițiul financiar în cauză, de către societăți și sucursale în jurisdicția fiscală relevantă;

g) quantumul impozitului pe profit plătit în numerar, care reprezintă quantumul impozitului pe profit plătit în cursul exercițiului financiar în cauză de către societăți și sucursale în jurisdicția fiscală relevantă; și

h) quantumul câștigurilor acumulate la sfârșitul exercițiului financiar în cauză.

(3) În sensul alin. (2) lit. d), veniturile includ tranzacțiile cu părți legate.

(4) În sensul alin. (2) lit. f), cheltuielile curente cu impozitele se referă doar la activitățile unei societăți din exercițiul financiar relevant și nu includ provizioane pentru obligații fiscale incerte.

(5) În sensul alin. (2) lit. g), impozitele plătite includ impozitele reținute la sursă plătite de alte societăți în ceea ce privește plățile către societăți și sucursale din cadrul unui grup.

(6) În sensul alin. (2) lit. h), câștigurile acumulate se referă la suma profiturilor din exercițiile financiare anterioare și din exercițiul financiar în cauză, cu privire la distribuirea cărora nu s-a decis încă; în ceea ce privește sucursalele, câștigurile acumulate sunt cele ale societății care a deschis sucursala.

(7) Informațiile enumerate la alin. (2)—(6) pot fi raportate pe baza instrucțiunilor de raportare menționate în anexa nr. 3 la Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare.

(8) Informațiile menționate la alin. (2)—(7) sunt prezentate utilizând un model comun și formate de raportare electronică cu citire automată.

(9) Raportul privind informațiile referitoare la impozitul pe profit prezintă informațiile menționate la alin. (2)—(6) sau (7), separat pentru fiecare stat membru.

(10) Raportul privind informațiile referitoare la impozitul pe profit prezintă, de asemenea, informațiile menționate la alin. (2)—(6) sau (7) astfel:

a) separat pentru fiecare jurisdicție fiscală care, la data de 1 martie a exercițiului financiar pentru care urmează să se întocmească raportul, se află pe lista din anexa I la Concluziile Consiliului privind lista UE revizuită a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale;

b) separat pentru fiecare jurisdicție fiscală care, la data de 1 martie a exercițiului financiar pentru care urmează să se întocmească raportul și la data de 1 martie a exercițiului financiar precedent, a fost menționată în anexa II la Concluziile Consiliului privind lista UE revizuită a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale.

(11) Raportul privind informațiile referitoare la impozitul pe profit prezintă, de asemenea, informațiile menționate la alin. (2)—(6) sau (7) în mod agregat pentru alte jurisdicții fiscale.

(12) Informațiile se atribuie fiecărei jurisdicții fiscale relevante pe baza sediului sau a existenței unui sediu social sau a unei activități economice permanente care, având în vedere activitățile

grupului sau ale societății individuale, poate face obiectul obligației de a plăti impozit pe profit în jurisdicția fiscală respectivă.

(13) În cazul în care activitățile mai multor entități afiliate pot face obiectul obligației de a plăti impozit pe profit în cadrul unei singure jurisdicții fiscale, informațiile atribuite jurisdicției fiscale respective reprezintă suma informațiilor referitoare la astfel de activități ale fiecărei entități afiliate și ale sucursalelor lor în jurisdicția fiscală respectivă.

(14) Nicio informație privind o anumită activitate nu este atribuită simultan mai multor jurisdicții fiscale.

(15) Una sau mai multe informații specifice care sunt prezentate în mod normal în conformitate cu alin. (2)—(6) sau (7) pot fi omise temporar din raport în cazul în care prezentarea acestora ar aduce un dezavantaj concurențial semnificativ societăților la care se referă raportul; orice omisiune este indicată în mod clar în raport, împreună cu o explicație motivată în mod corespunzător privind motivele acesteia.

(16) Toate informațiile omise în temeiul alin. (15) sunt făcute publice într-un raport ulterior privind informațiile referitoare la impozitul pe profit, în termen de cel mult cinci ani de la data omisiunii inițiale.

(17) Nu pot fi omise niciodată informațiile referitoare la jurisdicțiile fiscale incluse în anexele I și II la Concluziile Consiliului privind lista UE revizuită a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale, astfel cum sunt menționate la alin. (10).

(18) Raportul privind informațiile referitoare la impozitul pe profit poate include, dacă este cazul, la nivelul grupului, o prezentare generală care să ofere explicații cu privire la orice discrepanță semnificativă între quantumurile prezentate în temeiul alin. (2) lit. f) și g), ținând seama, după caz, de quantumurile corespunzătoare referitoare la exercițiile financiare anterioare.

571⁹. — (1) Moneda utilizată în raportul privind informațiile referitoare la impozitul pe profit este moneda în care sunt prezentate situațiile financiare consolidate ale societății-mamă de cel mai înalt rang sau situațiile financiare anuale individuale ale societății individuale; acest raport se publică în moneda utilizată în situațiile financiare.

(2) În cazul menționat la pct. 571⁴ alin. (2), moneda utilizată în raportul privind informațiile referitoare la impozitul pe profit este moneda în care filiala își publică situațiile financiare anuale.

(3) Pragurile prevăzute la pct. 571⁴ și 571⁵ se convertesc într-o sumă echivalentă în moneda națională a oricărui stat terț relevant prin aplicarea cursului de schimb valabil la data de 21 decembrie 2021, rotunjită la mia cea mai apropiată.

571¹⁰. — În raportul privind informațiile referitoare la impozitul pe profit se precizează dacă acesta a fost elaborat în conformitate cu pct. 571⁸ alin. (2)—(6) sau (7).

SECȚIUNEA 111.4

Publicarea și accesibilitatea

571¹¹. — (1) Raportul privind informațiile referitoare la impozitul pe profit și declarația menționate la pct. 571²—571⁷ se publică în termen de 12 luni de la data încheierii exercițiului financiar pentru care este întocmit raportul, în conformitate cu prevederile Directivei (UE) 2017/1.132 a Parlamentului European și a Consiliului privind anumite aspecte ale dreptului societăților comerciale, așa cum este transpusă în legislația națională.

(2) Raportul privind informațiile referitoare la impozitul pe profit și declarația publicate de societăți în conformitate cu alin. (1) sunt puse la dispoziția publicului gratuit, în limba română, în termen de cel mult 12 luni de la data încheierii exercițiului financiar pentru care este întocmit raportul, pe site-ul:

a) societății, atunci când se aplică pct. 571²;

b) filialei sau al unei entități afiliate, atunci când se aplică pct. 571⁴; sau

c) sucursalei sau al societății care a deschis sucursala sau al unei entități afiliate, atunci când se aplică pct. 571⁵.

(3) Sunt scutite de la aplicarea regulilor prevăzute la alin. (2) acele societăți al căror raport privind informațiile referitoare la impozitul pe profit publicat în conformitate cu alin. (1) este pus simultan la dispoziția publicului într-un format de raportare electronică cu citire automată, pe site-ul registrului menționat de

Directiva (UE) 2017/1.132, așa cum este transpusă în legislația națională, și gratuit pentru orice terț situat în Uniunea Europeană; site-ul societăților și sucursalelor, astfel cum este menționat la alin. (2), conține informații privind scutirea respectivă și o trimitere la site-ul registrului relevant.

(4) Raportul menționat la pct. 571² și pct. 571⁴—571⁷ și, după caz, declarația menționată la pct. 571⁴ și 571⁵ rămân accesibile pe site-ul în cauză pentru o perioadă de cel puțin 5 ani consecutivi.

SECȚIUNEA 111.5

Responsabilitatea pentru întocmirea, publicarea și asigurarea accesului la raportul privind informațiile referitoare la impozitul pe profit

571¹². — (1) Membrii conducerii societăților-mamă de cel mai înalt rang sau a societăților individuale menționate la pct. 571², care acționează în limitele competențelor conferite de dreptul intern, au responsabilitatea colectivă de a asigura faptul că raportul privind informațiile referitoare la impozitul pe profit este întocmit, publicat și pus la dispoziție în conformitate cu pct. 571²—571¹¹.

(2) Conducerea filialelor menționate la pct. 571⁴, precum și persoana sau persoanele desemnate să efectueze formalitățile

de publicitate prevăzute de art. 41 din Directiva (UE) 2017/1.132, așa cum este transpusă în legislația națională, pentru sucursalele menționate la pct. 571⁵, care acționează în limitele competențelor conferite de dreptul intern, au responsabilitatea colectivă de a se asigura, făcând uz optim de cunoștințele și mijloacele de care dispun, că raportul privind informațiile referitoare la impozitul pe profit este întocmit într-un mod coerent sau conform, după caz, cu pct. 571²—571¹⁰ și că este publicat și pus la dispoziție în conformitate cu pct. 571¹¹.

SECȚIUNEA 111.6

Declarația auditorului statutar

571¹³. — Raportul de audit întocmit cu ocazia auditării situațiilor financiare anuale stabilește dacă, pentru exercițiul financiar anterior exercițiului financiar pentru care au fost întocmite situațiile financiare care fac obiectul auditului, societatea a avut obligația, în temeiul pct. 571²—571⁷, de a publica un raport privind informațiile referitoare la impozitul pe profit și, în caz afirmativ, dacă raportul a fost publicat în conformitate cu pct. 571¹¹.

Art. II. — Prezenta normă se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și se aplică începând cu situațiile financiare anuale aferente exercițiului financiar 2023.

Președintele Autorității de Supraveghere Financiară,
Nicu Marcu

București, 21 martie 2023.
Nr. 12.

AUTORITATEA DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

N O R M Ă

pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 22/2020 privind modificarea temporară a limitei maxime aplicabile investițiilor fondurilor de pensii private în titluri de stat

În temeiul prevederilor art. 23 alin. (2) și ale art. 25 alin. (3) din Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 85 și art. 87 alin. (3) din Legea nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare,

în baza prevederilor art. 2 alin. (1) lit. c) și d), art. 3 alin. (1) lit. b), art. 5 lit. c), art. 6 alin. (1) și (2) și ale art. 7 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare,

în urma deliberărilor Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară din ședința din data de 22 martie 2023,

Autoritatea de Supraveghere Financiară emite prezenta normă.

Art. I. — Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 22/2020 privind modificarea temporară a limitei maxime aplicabile investițiilor fondurilor de pensii private în titluri de stat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 302 din 10 aprilie 2020, cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 3 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 3. — Administratorul poate decide ca, pe o perioadă de patru ani de la data intrării în vigoare a prezentei norme, să investească în titluri de stat emise de Ministerul Finanțelor din România, de state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European, în procent mai mare de 70% din valoarea totală a activelor fondului de pensii private, prevăzut la art. 25 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 411/2004 și la art. 87 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 204/2006.”

2. La articolul 4, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:

„(3) Exonerările prevăzute la alin. (1) și (2) sunt aplicabile administratorilor care decid să aplice prevederile prezentei norme și care investesc activele fondurilor de pensii private în titluri de stat într-un procent mai mare de 70% din valoarea totală a activelor fondurilor de pensii private.”

3. Articolul 7 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 7. — Nerespectarea de către administrator a prevederilor art. 4 alin. (3), și ale art. 5 și 6 se sancționează conform cap. XIX din Legea nr. 411/2004 și/sau cap. XVII din Legea nr. 204/2006, după caz.”

Art. II. — Prezenta normă se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data publicării.

Președintele Autorității de Supraveghere Financiară,
Nicu Marcu

București, 24 martie 2023.
Nr. 14.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2023 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	2.760	760	275
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	3.280		300
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	4.920		440
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	940		100
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	3.760		340
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	3.500		320
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	1.200		110

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2023 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	65	160	400	960	2.110	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	115	290	730	1.750	3.850	1.150	2.880	7.200	17.280	38.020

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	75	190	480	1.150	2.530	750	1.880	4.700	11.280	24.820
ExpertMO	140	350	880	2.110	4.640	1.400	3.500	8.750	21.000	46.200

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	100 lei/an
--	------------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

* Tarifele anuale se aplică pentru comenzile online efectuate până la 31 ianuarie 2023.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
 C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
 Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
 Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
 Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

